

Giedra, panaši temperatūra apie 84 laipsnius. Saulė teka 5:36, leidžiasi 8:18.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER
The First and Greatest Lithuanian Daily in America
CHICAGO NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XL.

Kaina 5c

Chicago 8, Ill. Penktadienis, Liepos-July 24 d., 1953

Price 5c

No. 173

KERSTENO REZOLIUCIJA JAU DARBOTVARKĖJ

Midwest Inter. Library Center
5721 Cottage Grove Ave

LIAUDIES POLICIJA NEPATIKIMA

Kremlius įsitikino, kad okupuotos tautos laukia progos kovai su savo prispaudėjais

Naujienu Berlyno korespondento

Iki šiol esamomis žiniomis, už prisijungimą prie sukilėlių rusų karo teismai 826 liaudies policininkus nuteisė ilgamečiumi kalėjimui, nemaža pasmerkta miriop.

134 „volkspolizei“ karininkai už atsisakymą vykdyti įsakymus pažeminti į eilinius, yra ir sušaudyti. Kitiems įsteigta 72 drausmės batalionai, bet didžiausia dalis pateks į kasyklas.

Negeriau ir su „tarybine armija“. Po sukilimo divizionų vadai irgi savo raportuose Aukštajai Komisijai nusiskundžia, kad didelė dalis rusų kareivių atsisakiusi vykdyti įsakymus; vietoj šaudžius, kareiviai diskutavę su sukilėliais ir leidosi sukilėlių įtikinami.

Netoli Magdeburgo miške stovyklaujančiose dalyse neseniai sušaudė 18 rusų kareivių. Sušaudytieji priklausė kariuomenės vienetai, kuris birželio 17 d. turėjo išsklaidyti į kalėjimą besiveržiančią sukilėlių minią Magdeburge — Neustadte. Vieneto kariai apsupo sukilėlius ir pradėjo su jais derybas. Iš minios iššokę kalbėtojai pradėjo rusams aiškinti, kad ir jų tėvai savo metu išlaisvino į kalėjimus sukištus savuosius, nuvertė darbininkus išnaudojančią caro valdžią. Šie argumentai taip paveikė, kad kareiviai apsisuko atgal, o juos minia palėdėjo dekingomis ovacijomis.

Laikoma tikra, kad netolimoj ateity visą R. Vokietiją esančią kariuomenę pakeis naujomis dalimis. Tai jau įvykdyta aplink Berlyną esančiose įguloose.

Areštai ir trėmimai

Teisingumo ministerio Fehnerio tvirtinimu, suimtųjų esą „vos“ 60,000, bet tai tik pradžia. Prekinis traukinys, pripildytas suimtųjų, į Berlyną bėgančių, sutiktas Fjirstenwaldėj. Spėjama, kad juos išvežė į Rusiją. Suimtųjų šeimos išdraikomos po visą kraštą. Be to, vėlesniu patvarkymu, tokie numatyta sukoncentruoti Neubrandenburgo ir Kottbuso rajonuose.

Mokyklos, barakai, sandėliai, pasiūrę, perpildytos areštuotais. Skrajantieji teismai dirba išsijuose. Kalėjimuose vartojami Maskvos kalėjime sėdinčio Berijos išrasti kankinimo metodai. Berlyno SSD (vok. MVD) kalėjime Magierviehoff ir kituose provizoriniai įrengtuose kalėjimuose per tardymus įjungiami garsiakalbiai, kad nustelbtų kankinamųjų šauksmus. Tai trunka iki išauštant rytui.

Per sukilimą dingo, ir ligšiol jokiais žiniomis nėra apie juos gauta, virš 200 vakarinių sektorių gyventojų. Kaip žinom, pirmąją karo lauko teismo auka buvo pasirinkta irgi Vakarų sektorių gyventojas Goettling, kuris atsitiktinai pakliuvo į streikuojančiųjų tarpą. Sakoma, kad iki šiol negrįžę Vakarų sektorių gyventojai, sekant Berijos metodus, gali atsidurti bet kuriam zonos krašte ir teismuose galės atsistiepti labiausiai prasikaltusiųjų suolose kaip „fašistų agentai“.

Visko jug gali būti: va, vos prasidėjus sukilimui, spauda ir radijas šaukė devynlikais liežuviais, kad amerikiečiai parašutais nutupdė sukilimui vadus, automašiniomis prigrūdė propagandinę spaudos ir net ginklus

teikė. Tačiau, kai paskutinius pačių subankrutavusių esdžių pranešimus sekė, niekur neužtiksi, kad kur nors būtų suimtas parašutu numestas „agentas“, niekur sukilėliai nesigriebė teiktų ginklų, bet tenkinosi mietais ir lazdomis. Niekur nerasta jokios spaudos, nes darbininkai savo reikalavimus formulavo paprastuose rašomo popieriaus lapeliuose, ranka užpildytuose, iš rankų į rankas leidžiamuose, kurie visur, jei suglasi, vienodai skambėjo:

1. Pašalinti pakeltas darbo normas.
2. Mokėti teisingą uždarbį pagal išdirbtas valandas.
3. Sumažinti HO (valstybinės krautuvės) mažiausia 40% prekių kainas.
4. SED partija turi pasitraukti.
5. Laisvais rinkimais sujungti visą Vokietiją.

V. Žarsteklis

Lav. Berija kiršinės lietuvius su rusais — kaltina Matulis

„Tegu liūtas pažįsta ir asilo nagą“

MASKVA. — Prancūzų spaudos agentūra praneša Lietuvos mokslų akademijos pirmininko prof. Matulio kalbą, pasakytą komunistų partijos centro komitete prieš sunaikinti į kalėjimą iškvištą Lavrentį Beriją.

Matulio žodžiais, Berija griovė sovietų vyriausybės pagrind Lietuvoj, piūdęs lietuvius prieš rusus ir t. t. Panašius įsakymus kaltinti Beriją pavergtų tautų kiršiniu prieš valdančiuosius rusus Kremlius davė ir kitoms „respublikoms“: Ukrainai, Latvijai, Estijai. Šimtaprocentinis rusų imperialistas Malenkov nori pasirodyti prieš savo valdomas tautas, kad jis yra jų tautišku mo ugdytojas, o gruzinai Berija kurstęs prieš didžiarusius.

Partija išplūdo Rakosi globotinį

Sukūrus blogas darbo sąlygas

VIENA, Austrija. — Zoltan Vas, buvęs planavimo viršininkas ir vengrų komunistų partijos centro komiteto narys, nukentėjęs perait žiemą nuo antiseptinio kurso, dabar iškilo į Komlo anglių kasyklų viršininkus.

Nežiūrint, kad jis yra globojamas paties Rakosi (ligšiolinio ministerio pirmininko), Vas pradedamas vėl pulti. Komunistų jaunimo Szabad Ifjusag buvo išspausdintas prieš jį nukreiptas straipsnis.

Jam primetama, kad Komlo kasyklose sudaręs tokias blogas gyvenimo sąlygas, kad pusė iš 546 jaunuolių, pasiūtų prieš 4 mėn. į šias kasyklas, išbėgiojo dėl nepakenčiamų sąlygų. „Kaltas Vas, kad šie jaunuoliai pasidarė valkatomis, kortų loškais ir girtuokliais“, rašo komjaunimo organas.

Kongresmanas Hugh Scott

iš Philadelphia, Pa. Atstovų Buto Taisyklių Komiteto narys, vienas iš uoliausių Kersteno Rezoliucijos rėmėjų. Paskutinio ALT delegacijos lankymosi Washingtono metu drauge su lietuviams dalyvavo svarbiame pasikalbėjime su spykeriu J. W. Martin, Jr. Surengtos vakarienes metu pasakė labai palankią kalbą, pažadėdamas visa reikalinga parama Rezoliucijai pravesi. Jis taip pat pažadėjo Taisyklių Komiteto posėdyje pasiūlyti idėi Rezoliucijos svarstymą į darbotvarkę ir ta proga pasakyti kalbą. Manoma, kad jis tai padarė, kaip paprastai esti, uždarame komiteto posėdyje.

ŠIAURINĖ KORĖJA PASIRUOŠUSI PASIRAŠYTI PALIAUBŲ SUTARTĮ

Kursto Ameriką prieš prezidentą Syngman Rhee

PANMUNJOM, Korėja. — Per Pyonyango radiją šiaurinėj Korėjoj buvo paskelbta šios komunistinės vyriausybės pasirušimas pasirašyti paliaubų susitarimus, kurie esą visiškai baigti.

JT delegacijos atstovai formalauš š. Korėjos atstovų pasiūlymo pasirašyti sutartį dar negavo, bet jis laukiamas kiekvieną dieną. Iš š. Korėjos radijo pranešimo matyti, kad paliaubų delegacijų pagelbinės komisijos baigė savo darbą, naujai ištaisant skyrimą zoną ir išdirbant paliaubų priežiūros taisykles.

Bijosi JAV nuomonės pakeitimo

Komunistai, skelbdami savo pasirušimą pasirašyti sutartį, siekia užbėgti už akių galimoms Amerikos nuolaidoms Pietinei Korėjai. Tarp šių didžiųjų JT armijos sąjungininkų visiško susitarimo neprieita. Jei Ameriką mano laikytis duotųjų pasižadėjimų, paliaubų susitarimus galima tuojau pasirašyti, kalbėję šiauriniai korėjiečiai per savo radiją.

Pyonyango balsas kartu puole prez. Rhee, kaip didžiausią kliūtį ginklų paliauboms. Jis ir dabar daręs viską, kad nebūtų prieita prie paliaubų pasirašymo, sako komunistai.

JT nori dar derėtis

Iš JT paliaubų delegacijos sluoksnių sužinota, kad yra iškilę dar porą klausimų, dėl kurių išaiškino dar bus reikalingi straipsniai su komunistais.

Iš Japonijos atvyko švedų ir šveicarij komisijos kurios įeina į 5 valstybių neutralų organą, kuriam bus pavesta tvarkyti nenorinčių namo grįžti belaisvių reikalus.

Prez. Rhee, atvykęs į frontą pareiškė AP korespondentui: „Jei mes surasime kelią išvengtį sunaikinimo, mes galėsi-

Pravda kritikuoja Vakarų pasiūlymą tartis su Molotovu

Nori pačių didžiųjų posėdžiu

MASKVA. — Pravdai visiškai nepatiko 3 Vakarų didžiųjų valstybių pasiūlymas susitikti užsienio reikalų ministeriam su Molotovu svarstyti Vokietijos ir Austrijos klausimus.

Pravda norėtų iš anksto žinoti konkrečią pasitarimų programą. Laikraštis visiškai neatmeta tokių pasitarimų svarbumo, bet, matyti, nori kaip ir anksčiau, kad šiuos klausimus spręstų patys didžiųjų valstybių „diejeji“: Malenkovas, Eisenhaveris, Churchillis ir Laniel.

Kanada išileidžia daugiausia ateivių

GENEVA, Šveicarija. — Tarp tautinis migracijos komitetas paskelbė, kad birželio mėnesį iš Europos kraštų jis išgabeno ir įkurdino užjūriuose 7,610 žmonių.

Iš šio skaičiaus 4,355 ateivius priėmė Kanada. Po Kanados seka Australija, Pietų Amerika ir Jungtinės Valstybės.

Liepos mėnesį į Kanadą atvyks nuolatiniam gyvenimui apie 10,000 europiečių. Į Jungtines Valstybes atvyks ne kvotos keliu per du metus 240,000 imigrantų, jei bus priimtas šiuo reikalui specialus įstatymas. Už jį jau pasisakė Senato atitinkamas komitetas.

Marš. Žukov — pirmas po karo ministerio

MASKVA. — Mirus generolui Timon T. Chriukinui, raudonosios armijos organe Raudonojoj zvaigždėj buvo paskelbtas sovietų karinės vadovybės nekrologas.

Pirmuoju po nekrologo pasirašė karo ministeris maršalas Bulganas, o po jo seka marš. Žukovas, Vasilevski, Sokolov, Govorov (karo ministerio padėjėjai) ir kiti armijos vadai.

Prieš pusmetį marš. Žukovo vardo nebūdavo, skelbiant armijos generolų mirtį. Dabar jis figuruoja po karo ministerio. Kadangi Bulganas yra politinis maršalas (pradėjęs nuo politruko), maršalas Žukovas dabar laikomas vyriausiu aktyviu vadu raudonojoj armijoje.

KYLA PREKIŲ KAINOS

WASHINGTONAS, D. C. — Brangstant maisto produktams, pragyvenimo lygis vėl pakilo iki rekordinio pereinot vasaros ir rudens aukščio.

Remiantis pragyvenimo parbrangimu, 100,000 darbininkų automatiškai, pagal turimus susitarimus, bus pakeltas atlyginimas. Kitos unijos, remiantis šiuo pagrindu, ruošiasi taip pat reikalauti atlyginimo padidinimo darbininkams.

—Celle, V. Vokietija. — Vokietijos teismai išteisino rusų šnipę Olga Larisa Robine, kad ji pirma buvo rusų įkišta į kalėjimą ir vėliau sutiko vykti į Vakarų Vokietiją rinkti žinias apie pabėgėlius.

KONGRESAS NETRUKUS BALSUOS PASIŪLYMĄ IŠTIRT PABALTIJO KRAŠTŲ OKUPAVIMO APLINKYBES

Visi Komiteto nariai pasisakė praversti tyrinėjimus

WASHINGTON, D. C. — (Telefonu „Naujienuoms“). Ketvirtadienį priešpie Atstovų Buto Taisyklių Komitetas (Committee on Rules) savo posėdyje nutarė visais balsais perleisti Kersteno rezoliuciją Atstovų Buto plenumui ir įtraukti į darbotvarkę.

Tikimasi, balsavimas Atstovų Bute įvyks pirmadienį. Sprendžiant iš palankios rezoliucijai nuotaiikos Taisyklių komitete, atrodo, kad rezoliucija bus priimta vienbalsiai.

Į komiteto posėdį atsilankė rezoliucijos autorius Kersten ir kongresmanas Busbey, iš Chicago.

Pasiūlymą perduoti rezoliuciją viso Atstovų Buto svarstymui ir balsavimui davė atstovas Hughh Scott, iš Philadelphijos. Visi Taisyklių komiteto nariai pareiškė pritarimą: nebuvo nė vieno priešingo balso.

Pataisos rezoliucijoje

Dar prieš komiteto susirinkimą padaryta kai kurių pataisų rezoliucijos tekste — svarbiausia pataisa, taip sakant, teritorinė.

Rezoliucijoje 231 buvo pažymėta, kad specialus komitetas, kurį paskirs Kongresas iširti Lietuvos, Latvijos ir Estijos pagrobimo bei pavergimo faktus, yra įgaliojamas posėdžiauti Jungtinėse Valstybėse arba už jos ribų („within or outside the United States“). Taisyklių Komiteto pirmininkas Leo E. Allen pastebėjo Kersteniui kad šitam punktui kai kurie atstovai gali pasipriešinti, nes dabar esą „daug kritikos“ spaudoje prieš investigacijas svetimos šalyse. Kongresmanas Kerstenas sutiko pakeisti rezoliucijos tekstą ta prasme, kad tyrinėjimai bus vedami tik Jungtinių Valstybių teritorijoje, o jei reikės parodymų liudininkų, gyvenančių užsienyje, bus galima juos atkviesti į Ameriką.

Šitą klausimą liudininkų kvietimo iš užsienio jau buvo diskutavęs ALT Vykdomasis Komitetas pasitarime su Valstybės departamento pareigūnais birželio mėn., ir tada buvo susiprasta, kad, jei Kongrese būtų pasipriešinio tyrinėtojų vazinėjimui į svetimas šalis, pasitenkinti liudininkais, esančiais Jungtinėse Valstybėse, arba, jei yra svarbių liudininkų kitur, juos čia atvežti. ALT pasisiūlė net prisidėti prie išlaidų padengimo, jei Kongresas būtų šykštus skirti pinigų šitam reikalui.

Todėl Kerstenas sutiko pataisyti tą rezoliucijos teksto dalį. Tai buvo pereita pirmadienį, liepos 20 d. Tada Kerstenas su Allenu nuėjo pas Atstovų Buto pirmininką (spykerį) Martiņą, ir čia pat jie visi trys susitarė dėl galutinio rezoliucijos teksto.

Kerstenas apsiėmė šį tekstą formaliai įteikti Atstovų Butui, kaip „substitute“, vietoje originalios rezoliucijos 231.

Jis tai atliko antradienį, ir naujajai Kersteno rezoliucijai buvo duotas numeris 346. Rezoliucijos turinys esmėje pasilikto tas pat, kaip ir numerio 231.

H. Res. 346

Šitą rezoliuciją 346 kongresmanas Kerstenas įteikė Atsto-

vy Butui antradienį, kad ji būtų atspausdinta Kongreso darbų knygoje ir perleikta Taisyklių k-tui (Committee on Rules).

Ketvirtadienį, 9:30 ryto, šis komitetas, savo posėdžiu kambaryje, darė apklaušinėjimą rezoliucijos klausimu.

Pirmiausia pasakė labai gerą kalbą kongresmanas Kersten (iš Wisconsin), paskui kalbėjo, paremdami rezoliuciją, kongresmanai Bonin, Carrig ir Scott (iš Penna.), Brown (Ohio), Madden (Ind.), Busbey ir Sheehan (Ill.) Carroll Reece (Ten.) ir k.

Apklaušinėjami buvo ALT pirmininkas L. Šimutis, kuris su savo šeima atostogauja New Jersey ir atvyko šia specialia proga į Washingtoną, Informacijos direktorė Marijona Kizytė, iš New Yorko, ir Lietuvos pasiuntinys patarėjas Kajeckas.

Po apklaušinėjimo Taisyklių komitetas uždarame posėdyje nutarė vienbalsiai pateikti Kersteno rezoliuciją 346 Atstovų Buto plenumui.

Visi lietuvių veikėjai dabar prašomi tuojau siūsti telegramas savo distriktų kongresmanams ragindami juos ne tik balsuoti už House Resolution 346, bet ir pasakyti „ant floro“ kalbas už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Irane legalizuoja komunistų partiją

Mossadegh nepajėgia suvaldyti

TEHERANAS, Iranas. — Praėjus šimtą tūkstantinei demonstracijai, ministeris pirmininkas Mossadegh davė suprasti, kad jo vyriausybė leis ir toliau veikti komunistų Tudeh partijai, nežiūrint, kad ji oficialiai laikoma uždaryta.

Jis neturėjo ką atsakyti į korespondento klausimą, kad komunistų partija, turinti tokią jėgą, turi būti arba legalizuota, arba suvaldyta.

Bet atrodo, kad Irano vyriausybė nebepajėgia suvaldyti komunistų ir kad jie dar daugiau pablogins Irano santykius su Amerika, ypač Anglija.

Ne kas kiti, o komunistai surengė vakar milžiniškas demonstracijas už Mossadegh, minint jo valdžią grizimo metines. Kai neseniai surengė demonstracijas nacionalistai, Mossadegh partijos žmonės, susirinko į parlamento aikštę tik apie 5,000 žmonių, bet Tudeh uždraudusios partijos komunistai sutraukė 100,000.

Atidavę duokles premierui, jie neliks skolingi Maskvai, kurios diplomatiniai atstovai, kaip ligšiolinis ambasadorius Sadčikov, yra vyriausios demonstracijų ir iraušijų prieš angloamerikiečius planuotojai.

PAKELĖ JĖ

(Pabaiga)

Jis pamėgino, bet ji nepajudėjo. Tada jis stvėrė ją ant rankų ir pasileido kiton pusėn kalnagubrio, grotos angon. Pašokęs išgirdo, kaip ėmė šniokšt krentančios bombos skrodamos orą. Dar labiau padidino žingsnius pakalnėn, ir jie buvo milžiniški. Vos jie spėjo įlįsti urvan, virš jų galvomis pasigirdo bausis trenksmas: kalno viršūnėje sproginėjo bombos. Jis greit lindo tamsiu urvu ir pasiekė po kalnu stebuklingą grota, kurioje per keletą kalno plyšių visomis vairovokštės spalvomis kristalų krūvose mirgėjo saulės spinduliai.

Jis paguldė mergaitę ir tik dabar pastebėjo, kad jo rankos buvo kruvinos. Iš mergaitės krūtinės veržėsi raudona kraujas srovė ir derinosi prie balandžio josios veido, šiu įvairių spalvų, rausvų kvarco kristalų.

— Ar ne gražu čia, — pasigirdo jos silpnas balsas.
— Labai gražu, — atsakė jis.
— Tu sužeista.
— Ne, tik silpna.

Jis nuplėšė jos suknelę nuo krūtinės, iš kurios sraveno kraujas. Suplėšė skeptaitę ir aprišo žaizdą. Tą momentą per plyšius grotos įsiveržė baltai akinanti šviesa, lyg žaibas, ir pasigirdo bausis trenksmas.

— Kas tai, — paklausė ji užmerktomis akimis.
— Neatsimerk, — įspėjo ją.
— Tur būt, miške kas atsitiko.

— Ak, mano tėviškėlė, — suaimanavo mergaitė.
— Būk rami, nesijaudink.
— Man dega krūtinė...
— Praeis, laikykis ramiai.
— Kur tu, nepalik manęs vienos.

— Aš čia, geroji mergaitė, šalia tavęs.
— Kas atsitiko su mano tėviškė?

— Visa, kas anoje kalnų pusėje, nuo mūsų paslėpta. Ji atmerkė akis, pakėlė dešinę ranką ir apkabino jo kaklą, prisilenkusį prie jos veido.

— Jaučiu, mirties šmėkla jau čia. Ji apglėbia mane: jaučiu jos šaltą glėbį.
— Tu tik sužeista.

— Bet į patį gilųjį jausmą, prie pat širdies. Bet juk gera mirti savojoje žemėje, šioje stebuklingojoje grotoje, kurią taip aš mėgau, ir dar ant mylimo asmens rankų. Pabučiuok mane bent prieš mirtį.

Jis prisilenkė ir prispaudė savo lūpas prie josios. Jos buvo jau palietusios mirties šešėlio, šaltos, bejausmės. Jos ranka dar spaudė jo kaklą, o iš akių riedėjo paskutinės ašaros.

— Tu gyvenai, brangioli, mano sielos džiaugsmė, — ramino ją, nors patsai netikėjo savo žodžiais. — Neturi teisės dabar skirtis, kai mes vienas kitą supratome.

— Aš tave jau mylėjau, kai pirmą pieno puodelį padaviau, — šnibžėjo jos lūpos, jau visai išbalusios.

— Ir aš.
— Gyvenimo laimė ne man žadėta. Aš jau jaučiu bent šią mirties valandą. Tu užspausk mano akis ir supilk man čia kapą.

Atsiplėšė nuo jos keleivis. Ji gulėjo išbalusi, virš galvos, lyg aureolė, supo spindulių pluoštas ir tik ant krūtinės, lyg raudona rožė, buvo suklekusio kraujo dėmė.

Klajūnas priėjęs palaižė mirusios ranką ir ėmė kaupti.

Keleivį apėmė neapsakomas skausmas ir jis išbėgo iš groto. Patsai neįsąsčius nieko daugiau, kaip bausių sielos skausmą, išbėgo kalno viršūnėn, apmetė visa akimis ir pastyro iš šurpo. Apačioje, kiek akys apima, žemę dengė bausių dūmų sluogsniai. Miškas ir kur buvo sodybos, kilo liepsnos liežuviai iš bausios ugnies jūros. O ap-

Dvylikos metų Joann Dyehouse Cannon sėdi ant savo vyro kelių po vedybų, kurios įvyko Sorning, Miss. Jaunieji apsigyvens Centerville, Tenn., kur Joann lanko pradžios mokyklą.

linkui skraidė priešų orlaiviai ir naikino visa, kas mėgino gelbėtis iš šio bausio pragaro. Į kiekvieną judantį tašką krito naujos bombos ir tratėjo ore kulkosvaizdžiai.

Ten buvo mirties slėnis.

Keleivis grįžo groton. Dar sykį priglaudė ausį prie Laukų Gėlės krūtinės: gulėjo tik lavonas: nebeplakė širdis, nebebuvo gyvybės. Su plokščiu akmeniu jis ėmė kasti jai duobę. Ne giliai iškasė: akmens ir kristalų sluogsnis neleidė. Kad žvėrys neiškastų lavono, kapo viršų apkrovė krūva akmenų ir išpuošė kristalais, kurie buvo tokie pat skaidrūs, kaip šios mergaitės siela. Kai visa tai padarė, sunku buvo jam skirtis su šia grota.

Kai vėl užlipo ant kalno viršūnės, nebesimatė orlaivių, tik bausi liepsna naikino visa slėnį.

Ten buvo sunaikinta ne tik išradimai, bet ir patys žmonės, išstisios šeimos, giminės...

Jis nusisuko kiton pusėn ir ėmė leistis kalno šlaitu, žengti vėl toliau, pirmyn. Paskui jį dabar sekė šuo, toksai pat benamis klajūnas.

Great Neck, N. Y.

Finansinė parama Lietuvos laisvinimo veiklai

Great Neckio lietuvių visuomenė Tautos vadavimo reikalams taip aukėjo:

- 10 dol. — F. Navickas; po 5 dol. — O. Lazauninkienė, O. Šalpukienė, I. Kazlauskas, J. Rūkaitė, M. Kazlauskaitė, A. Petraitytė, J. Ciplickas, A. Palamsis, P. Eimutis, P. Povilaitis; po 3 dol. — E. Lingvinytė, K. Garbaskienė; po 2 dol. — J. Smalys, S. Urbonas, K. K. Miklas, M. Čibas, S. Šileika, H. Miklasevičius, J. Telksnys, T. Linartas, I. Krapsauskas, J. Kašuba, J. Savinis, H. Allionis, J. Dvareckas, J. Grigienė, J. Daugirdas, Kaz. Miklas; po 1.50 dol. — M. Kazinkevičius; po 1 dol. — I. Glatkienė, V. Petravičius, V. Daugirdas, A. Jančė, K. Kuklierus, L. Tomkutė, V. Norkus, D. Urbonaitė, R. Jankaitė, A. Šeškas, J. Vilkaitis, V. Vilkas, E. Valeckas ir W. S.

Kas NAUJIENŲ nėra lietuvis. Dar ne pilnai apsišvietęs, O NAUJIENŲ tiesos žodis tikrą kelią jiems parodys.

KANADOS ŽINIOS

Atvyko Patriarcho Jankaus dukte

Šiomis dienomis iš Anglijos į Toronto atvyko Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus dukte Edė. Britų salose ji dirbo spaustuviėje ir kurį laiką ligoninėje. Anglų gyvenimo standartas esąs žemesnis už kanadiečių, ir pancelė Jankutei Kanadoje geriau patinka. Kanados imigraciniai potvarkiai lietuvių ir kitų imigrantų įvažiavimą į šį kraštą dabar varžo daugiau negu prieš dvejus metus. Toronte jau iš ankščiau gyvena naujai atvykusios broli Kristupas ir sesuo Elzė.

Kruša sunaikino tabako derlių

Praėjusios savaitės vieną naktį ruožu tarp Simcoe ir Delhi krito stipri kruša ir padarė didelių nuostolių. Apdraudimo bendrovių agentų žiniomis, kai kurie ūkininkai praneša, kad šių metų tabako derlius esąs sunaikintas visu šimtu procentu. Delhi ir Simcoe apylinkėse ūkininkauja ir mūsų tautiečių tam tikras skaičius.

Sutruškino automobilį

Per savaitgalį Jonui Čeporiui Niagara Falls vasarvietėje, Ontario provincijoje, buvo padaryta daug nuostolių. Nuo traktoriaus traukiamos priekabos nusirito sunkus plieno vienetas ir užkrito ant gatvės pakraščiuje paslately p. Čeporiaus automobilio. Plienai buvo vežamas elektros įjungimo stovyba. Krentančio plieno svoris ir inercija buvo tokia didelė, kad lengvoji mašina buvo sulandyma į šipulius. Jos nebebus galima atremontuoti. Laimingu būdu nelaimės metu mašinoje nebuvo keleivių. Ponas Čeporius gyvena 2364 Stanley Avenue.

Meluoja per akis

Mano klientai dar nėra atnešę nė vieno "Tėviškės Žiburių" egzemploriaus, kuriame nebūt prasielkiama su tiesa. Naujaisiu to laikraščio mėlo kompanijos auka yra p. A. Alksnins. (Žiūr. "T. Ž." No. 28, 1953). Ponas Alksnins Jr., mano geras pažįstamas, nėra niekadais baigęs Toronto universiteto teisių fakulteto, net nėra to fakulteto klausytoju buvęs. Ponas Alksnins nėra advokatas ir niekadais niekur tokiu nėra buvęs, ir nėra savęs vadinęs advokatu. Kodėl "Tėviškės Žiburių", redaguojami Adolfo Šapokos, meluoja per akis, skelbia netiesą apie asmenį ir tuo tik žmogų pastato pajaukos objektu visuomenė? Laikraščiu, kurie prasielkia su tiesa, kai kas galvoja, kad esama tik komunistų lageryje. Dabar pasirodo, kad jie gyvuoja ir mūsų tarpe.

Jonas J. Juškaitis

Masinis susirgimas fabrike

12 darbininkų, dirbančių Perkins Products Co., 7400 S. Rockwell, turėjo būti nugabenti į ligoninę, o apie 500 kitų paleisti namo, nes juos ištiko kažkokia liga bedirbant. Jie skundėsi galvos skaudėjimu. Po kurio laiko gydymo jie buvo paleisti iš ligoninės.

Perkins Products dirba prieskonius nealkoholiniams gėrimams. Kai kas sako, jog jie apsinuodijo dujomis, einančiomis iš negerai įrengtos vėdinimo sistemos.

Kompanijos atstovas taria, jog tai bus buvusi masinė isterija, nors ligoninė gydytojas sakosi jokios isterijos pėdsakų nepastebėjęs.

Rockford, Ill.

Veidmainis

Kaip jau buvo "Naujienose" rašyta, kad čia mirė J. Jankauskas ("Vilnius" skaitytojas) ir kad jo laidotuvių kalbėjo Prūsėika.

Kas apie Jankauską jau buvo rašyta, to neatkartosi, o tik čia noriu padaryti porą pastabų dėl Prūsėikos kalbos. Prūsėika pasakė, kad "mes iškovojoje laisvę ir toleranciją" ir kad "žmonės mirė ir mirs, bet tautos gyvuos".

Mes žinome, kad laisvę iškovojoje tik laisvės šalininkai — laisvę gerbiant žmonės. Bet kada Prūsėika sako "mes" iškovojoje laisvę ir toleranciją, tai čia jis ir save įskaito į laisvės kovotojų eiles, ir jis veidmainiauja. Jis neturi jokios moralės teisės kalbėti apie iškovojoją laisvės, nes jis tarnauja Kremliaus tironams.

Gi kas dėl to, kad "tautos gyvuos", tai jis užsimerkia prieš tą faktą, jog lietuvių tauta už

geležinės uždangos yra naikinama ir jos laisvė pasmaugta. Lietuvos žmonės iš savo tėvynės išvežami Kremliaus tironų į Sibirą ir į Rusijos gilumą, o jų vieton atgabenami ir apgyvendinami mongolai. Šitie įvykiai Prūsėikos jausmų nesukrečia. Betarnaudamas budelių valdžiai, jis neteko žmogiško jausmo. Jam Rosenbergai, kurie už šios šalies išdavystę užmokėjo savo gyvastimis, buvo prie širdies artimesni, negu kad jo broliai lietuviai, nes jis dėl jų (Rosenb.) apgyvimo labai sielojosi!

Lietuvos laisvės gynimo reikale jis ne tik kad nėra nei žodžio pasakęs, bet dar tuos, kurie šventą darbą dirba už Lietuvos laisvę, jis išvadina "pašukdinkais!"...

Matyt, kad ir blaivas protas jam ne visuomet tarnauja... —Delt.

Kas paskato "Naujienas" — Visa tiesa ten atras. Apie Lietuvą, pasauj sviesų Tik "Naujienos" skelbia tiesa

Jei keliatės į kitą butą ar miestą, esu pasiruošęs saugiai ir tvarkingai pervėžti daiktus

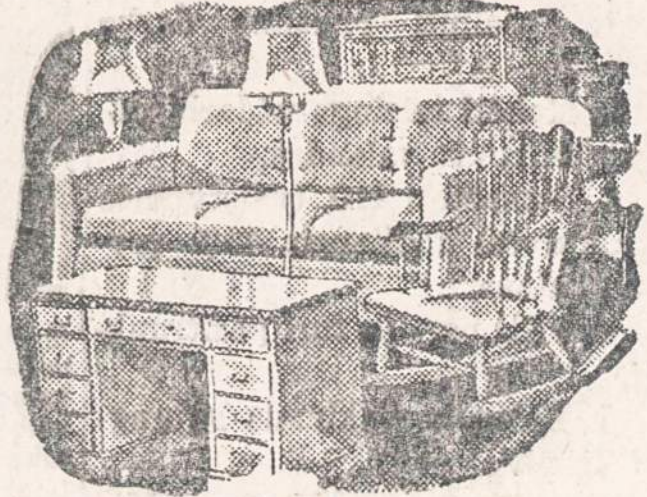
Ilgų metų patyrimas, pigus ir sąžiningas patarnavimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

6819 So. Rockwell St. WALbrook 5-9209
Neatsiliepęs, skambinkite LAfayette 3-9754.

Lietuvių Krautuvėj didelis pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikuciams.

ZEMOS KAINOS
LENGVI ISMOKEJIMAI
TUOJAU PRISTATAOA

Baldai pagai užsakym.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel. SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę. Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, išsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupes pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. - Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VI rginis 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F. S. L. I. C.

Q: CAN BLOOD HELP FIGHT CRIPPLING POLIO?

A: Yes! During 1951 and 1952, a series of field tests scientifically demonstrated the effectiveness of Gamma Globulin (a fraction of human blood) in helping prevent paralysis that often accompanies poliomyelitis.

Helping to fight Polio is one more reason — a powerful, compelling reason — why you should give blood now!

* NATIONAL BLOOD PROGRAM *

GIVE BLOOD NOW! Give It Again and Again!

CONTRIBUTED AS A PUBLIC SERVICE BY

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Dėkit Savo Santaupos Kur Ypač Saugu Kur Jas Išimat Kada Norit

Atminkit, ne visos taupymo įstaigos yra bankai, o tikrai bankai yra apdrausti Federal Deposit Insurance Corp. Dėkit išmintingai, Dėkit taupmenas ir Taupykit Čia. Jūsų pinigai bus saugūs ir galėsit, kada norėsit, juos išimti.

UNION NATIONAL BANK of CHICAGO

Michigan Ave., at 111th St. Waterfall 8-3637 Patogus ir Suderinamais Member Federal Reserve System Under U. S. Gov't. Supervision

COLUMBUS SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

CURRENT DIVIDEND RATE

3%

HOME LOANS LOW COST — LONG TERMS

2525 West 47th Street

LAfayette 3-4284

Each account insured to \$10,000.00

DIABETIKAMS!

Turime dietinio maisto CELLU - DIAMEL - STANDARD ir kitokių populiarių gaminių. SVIEŽI - BE DRUSKOS Sėleninė ir ruginė duona, "muffins" ir pyragaičiai. Kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį.

Pinta & Warzecha

PRESCRIPTION LABORATORY 1640 West 47th Street LAfayette 3-1140

PARUOSIAEMS IR SIUNCIAME GYDUOLES EUROPOP

NUO UŽSISENEJUSIU, ATVIRU SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, AVIRU ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai SEDETI ir nakintis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jo gydymo savybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudėgimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos "ATHLETES FOOT", sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarp pirštų. Jos yra tinkamos vertoti nuo džiūstančios ir suskildusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wisc., arba atsiuskite money orderį.

LEGULO, DEPT. J 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

ISPANISKAS DZINGELIS

Kvepiančio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išpūtimu, duslinimo, troškulio, neatgavimo kvapo, nuomario, paralyžiaus, dieglių ir skausmingų mėnesinių; uždėgus kvepiančio Dzingelio šaknis yra gerai aprūkyti ligojoni kambarį ir patį ligojį, suskutus šaknis darytis arbatą ir gerti, sutrynus šaknis maišyti į tabaką — rūkysi ir džiaugiesi maloniu kvepėjimu. Svaras Dzingelio \$3.00; ketvirtadalis svaro \$1.00.

ALEXANDER'S CO. 414 BROADWAY SOUTH BOSTON 27, MASS.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA Iš Stoties W. G. E. S. 1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro. Sekmdienį, 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel. HEMlock 4-2413 7121 SO. ROCKWELL ST. Chicago 29, Illinois

TAUPLYKITE

ATEICIAL PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS į CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI \$10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas. KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą.

KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus. KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Tel.: GROvehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Seštad. nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

Stambiausias kalėdinių medelių augintojas

ARBA KELIAS Į MILIJONIERIUS

Fred Musser, kaip rašo *Fortune* 1952 m. gruodžio leidinyje, neturėjo jokio supratimo apie modernią miškininkystę, bet kad jis mėgo pinigą, tai jis gerai žinojo. Dabar jis parduoda 200,000 kalėdinių medelių ir 25 milijonus sėtinų ir sodintinių ir jis turi "maišus" pinigų.

Jam atėjo mintis pasidaryti milijonierium nedideliu maždaug 12,000 gyventojų mieste apie 50 mylių į rytus nuo Pittsburgho. Čia buvo dideli plotai anglių kasyklų sugadintos žemės ir apleistų farmų. 1928 m. būdamas 24 metų amžiaus, Musser sugalvojo apsidinti Kalėdų medeliais šias apleistas žemes ir po 5-6 metų juos parduoti. Jis skaičiavo, kad į 1000 akrų žemės plotą (kurios akras kainuoja \$10) pasodinsias 2,000,000 medelių. Juos pardavus, bus didelė krūva dolerių, o darbo — daugiausia du mėnesiai žiemą — jiems ekspluatuoti. Ši idėja jį sužavėjo. Pirmą pradžiai, patikrinti kaip tai tikėnųbėje atrodys, jis pasodino į jo nupirktus 405 akrus apie 600,000 medelių.

Šiandien jis turi apsidintu 8,500 akrų; pripirkdamas kasmet po 400-500 akrų žemės, jis paruošia pardavimui kasmet 200,000 Kalėdų medelių, vertų stambioj prekyboj apie \$200,000. Be to, jis turi tris daigynus, iš kurių kasmet parduoda apie 25 milijonus medelių tikstančiam asmeni, kurie nori apželdinti nederlingus, apleistus žemės plotus arba nori pasekti pona Musserį jo laimės keliu. Pvz. 1952 m. vien daigynai jam davė \$600,000, o drauge su Kalėdų medeliais jis gavo apie \$1 milijoną ir daug malonaus atostoginio laiko.

Pradėjo su \$2,000

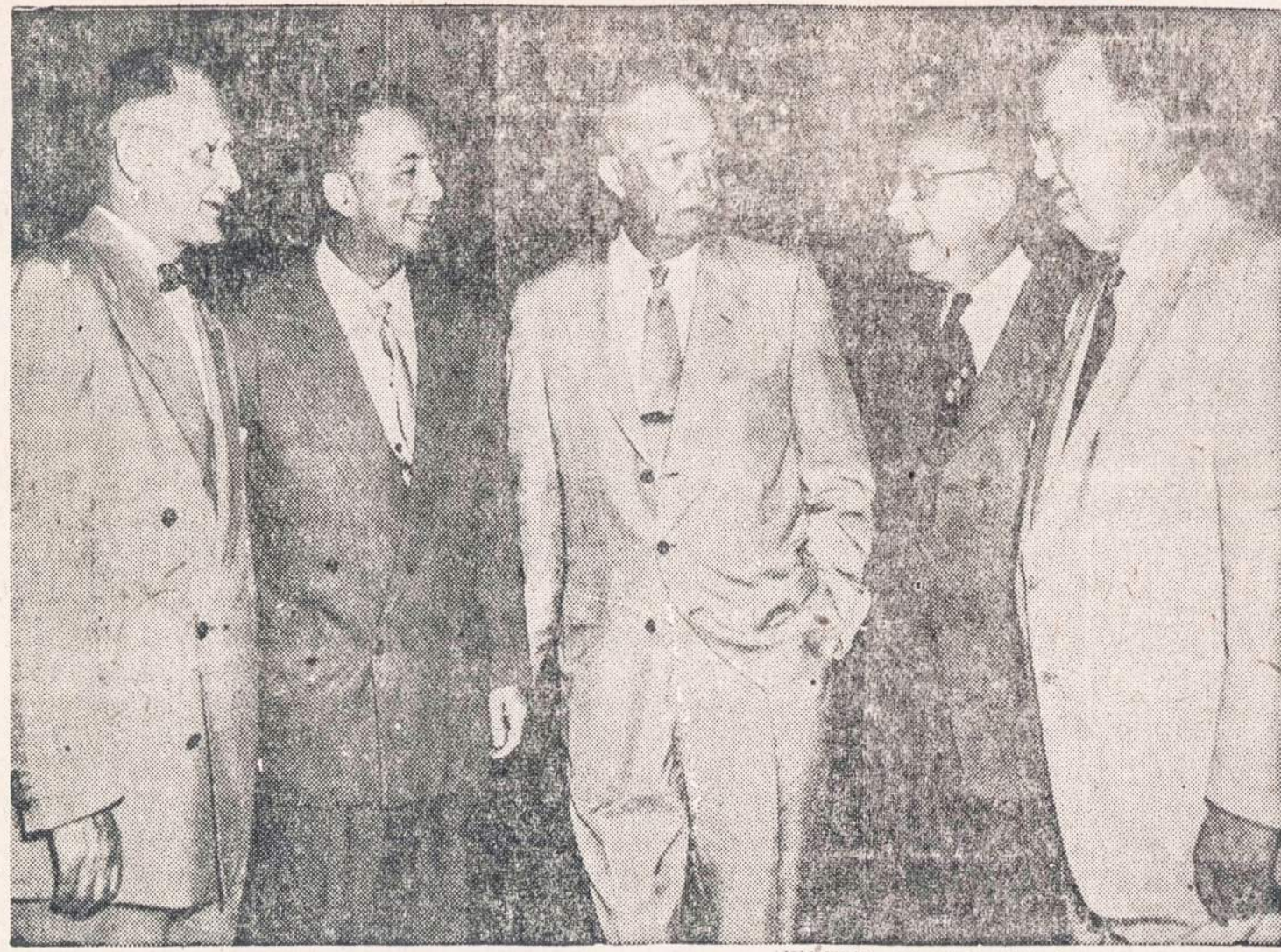
Ponas Musser yra biznio žmogus. Jis baigė trumpus prekybos kursus Pittsburgho universitete ir, jau būdamas 19 metų, sugalvojo savo nuosava biznį. Jo tėvas buvo Clearfield Bituminous Coal Corp. vice-prezidentas. Gavęs iš tėvo pradžiai \$2000, jis pradėjo senų automašinių dalių prekybą. Jis kažkur buvo skaitęs laikraštį, kad vienas asmuo, pardavinėdamas panaudotas mašinas ir jų dalis, 5 metų būvy tapęs milijonierium. Iš tiesų, jam neblogai sekėsi. Jau pirmasis, 1924 metais jis padarė \$5,000, bet gyveno per daug išlaidžiai. 1928 metais jam atėjo Kalėdų mede-

lių biznio idėja. Tenka pasakyti, kad jis čia nebuvo visai aklas. Kai jam buvo 12 metų, jo tėvas pradėjo vykdyti greitai augančios pušies sodinimus nederlingose kompanijos žemėse. Jis žinojo, kad pušis sunkiai gali konkuruoti su tradicinėmis Kalėdų eglutėmis (balsam firs ir spruce). Bet jos pradeda mesti spyglius tuoj nukirtus, o pušis juos gali išlaikyti, nukirsta kuone ištisą žiemą. Jis galvojo, kad šeimininkės pripras prie dekoravimo pušies; kita vertus, ir pardavėjas jas geriau pamėgs, jis galės anksti pirkti, anksti parduoti ir neturės tiek daug sugedimų. Svarbu sudaryti pareikalavimus, o gamins pats patsiduos. Kalėdų "eglučių" biznis, siekias 55 milijonus dolerių per metus, yra labai nepastovus, laikinas, jis per vieną Kalėdų naktį nustoja savo vertės ir pareikalavimo. Be to, ir pirkėjai linkę neatsiskaityti už tai, ką pirko. Tik labai patikimiems galima parduoti kreditan.

Pats Kalėdų medelių pardavimas yra trumpas ir paprastas. Kasmet išskertami apie 28 milijonai Kalėdų medelių turi būti paruošti ir parduoti maždaug per 8 savaites prieš Kalėdas. Poni Musser išauginti 5-7 metų medelius kainuoja apie 6 centus ir apie 15 centų jam nukirsti, surišti į pūndus ir pasiūti. Jis parduoda šį 21 cento savikainos medelį už \$1 ir brangiau; kai kaina krinta žemiau \$1, jis nustoja pardavęs, perpardavėjas (perkupėčius) gauna \$1 už kiekvieno medelio aukščio pėdą (jie būva 5-7 pėdų aukščio). Abiejų tikslas — tiek Musser, tiek perpardavėjas — kaip galint greičiau baigti pardavimą.

Pirmas didesnis bandymas

1930 m. Musser padarė pirmą didesnį bandymą: jis prikiro Kalėdų medelių iš įvairių sodinimų, taip pat iš dar jo tėvo sodintų ir pasiuntė 11 sunkvežimiu pas vieną pirkliį Buffalo. Stambioj prekyboj kiekvieno sunkvežimio krovinys buvo vertas po 1000 dolerių, bet jis už juos gavo viso \$198. Bandymas kituose miestuose buvo mažiau nuostolingas, jis gavo \$1920. Bet jis vilties nenustojo ir savo partneriams kalbėjo, kad reikia truputį kantrybės ir daugiau veiklos šioj srity. Jis pasiuntė medelių siuntas pagal susitarimą

Is Lake County, Indianos, demokratų delegacija aplankė prezidentą Eisenhowerį. Iš kairės į dešinę: Leo Fox, Edmund F. Makowski (abu iš Gary, Ind.), prezidentas Eisenhoweris, Dr. Philip J. Rosenbloom iš Gary ir senatorius Homer Capehart (respublikonas).

su vietos agentais į Chicago, St. Louis, Clevevelandą, bet nenusiuntė nei į New Yorką, nei New England, kur iki šiol tėra eglutėms (balsam ir spruce) paklausa. Tik pericitais metais pamėgino pasiūti į Philadelphia. 1931 metų depresija palietė ir jo vartotų automašinių pelną, ir jis šį biznį uždarė. Tuo laiku su \$300 banke jis vedė, išleisdamas \$200 poverstui- nei kelionei po Kanadą. Po to jis nukreipė visą domę į kalėdinių medelių biznį. Jis tuoj pastebėjo, kad net tos pat veislės medelių, vienu laiku pasodintų, užauga įvairaus kiekio ir įvairiu laiku būva tinkami parduoti. Norėdamas išauginti gražesnės formos ar sulaukyti per greitą augimą medelių, jis pradėjo juos apkarpyti. Pvz. Red Pine 8 metų yra geriausia pardavimui; per gera žemė ne išaugina geros, apskritos formos medelių, kurių prekyvietė reikalauja. Taip apkarpyti medeliai vėly pavasarį, sustojus jų augimui, kitais metais būva tinkami parduoti. Jis rado, kad geriau jam apsimoka vartoti sėtinus savo sėklų.

1938 ir 1940 m. jis turėjo ju gerą derlių, veik visos pasėtos sėklos sudygo. Šešiose 4 pėdų pločio ir 100 pėdų ilgio lysėse jis gavo derliaus apie 3,600,000 daigų (jaunų medelių). Jis tegalėjo pasodinti apie 600,000 sėtinų ir nupirktus 400 akrų, likusius teko išparduoti. Tuo laiku garsas apie jį, kaip sumanytį ir stambiausią kalėdinių medelių augintoją, perėjo visą šalį. Daugelis net valstybės miškų prižiūrėtojų atvykdavo pas jį pasižiūrėti, kaip galima gauti pelningą derlių iš apleistų žemių. Svarbu, kad ant kiekvieno akro paliko nuo 500-1000 neparduotų medelių, kurie galėjo išaugti į medžius. Lankant miškininkai jam patarė retumas ir aikštes apsidinti lėtai augančiomis aukštesnės vertės eglutėmis, kurios išaugs į Kalėdų medelius ar vėliau į vertingus medžius. Jis atrado, kad, pavyzdžiui, lėčiau auga Rytų kraštų dekoratyviniai spygliuočiai (kaip tai japonų takasai, yews) ir kai kurie žydj krūmai, yra dar pelningesni kaip miško medeliai. Jis pasistengė išmokyti jų botaninius pavadinimus ir paėmė tarnybon vieną praktišką olandą sodininkystės profesorių, tikėdamasis, jam padedant, sulaukti dar geresnių rezultatų.

Katalogas

Nuo 1940 metų Musser pradėjo leisti dviejų lapelių katalogą "Mussers Christmas Tree Grower's Guide". Metai po metų išleisdamas, daug nesirūpina jo turinio keitimu; vienas kitas naujas paveikslėlis su tais pat medelių pavadinimais — yews (taksas), juniperus (kadugys), pine (pušis ir spruce (egle), su skambiais šukiais, kad Musser medeliai geriausia pasauly išauginti, nereikalingi ypatingos priežiūros, juo blogesnė žemė — juo geresni Ka-

lėdų medeliai, tik Musser medeliai gali būti parduoti stebuklingai už gyvų pinigų...

Iš nuotraukų matosi, kad sukurtuose medelynuose piktžolės smarkiai auga, daigynuose ir medelynuose joms užslopinti didesniuose tarpuose vartojamos lentos arba brangiai kainojančios piktžolių ravėjimas rąkomis.

Atrodo, kad ne tik jo trys vaikai, bet jo vaikų vaikai neturės vargo su pinigų nuvertinimu, jiems paliks užaugę medžiai, likę nesunaudoti Kalėdoms. 50 metų būvy jo 8,500 apsidintų akrų vertė pasieks 5 milijonų dolerių, prie jų dar

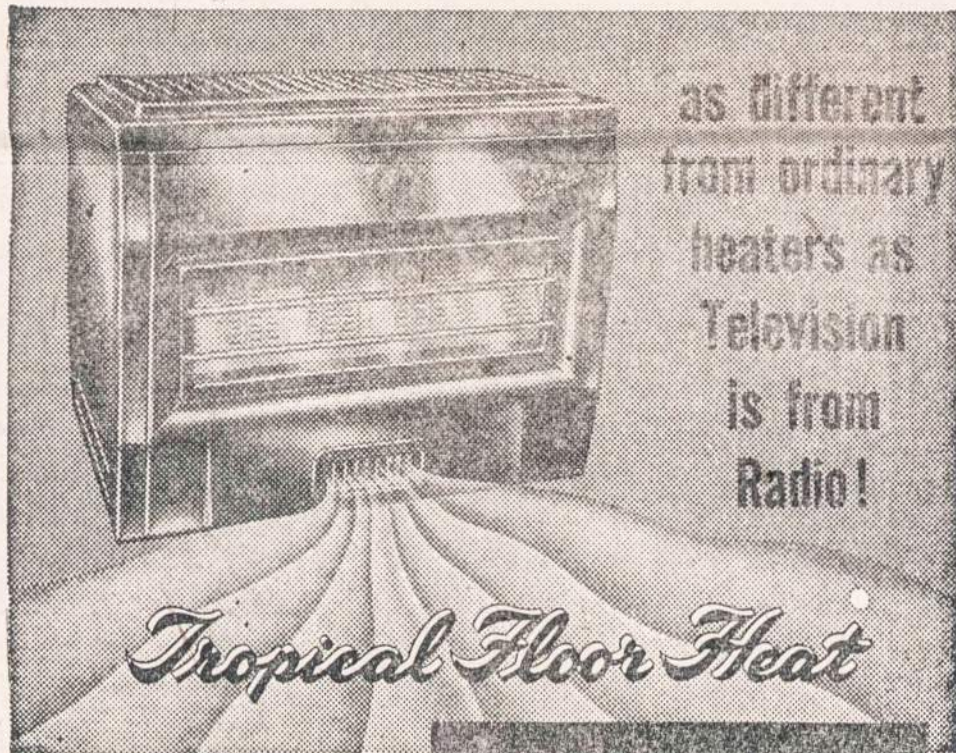
tenka pridėti vertę pasodintų Kalėdų medelių — tas gyvais pinigais apmokamas derlius (cash crop), kaip Musser išsireiškia savo miško kataloge.

V. Z.

Perkraustome Baldus IR KITUS ĮVAIRIUS DAIKTUS vietoje ir iš tolimesniu distancijų. Patarnaujame pigiai ir sąžiningai
Kostas Eidukonis
6930 So. Talman Avenue
CHICAGO 29, ILL.
Tel. GROvehill 6-7096

Garsinkitės "N-nov"

GET THE GAS HEATER BACKED BY
\$38,342,000
OF HEATER EXPERIENCE

NO MONEY DOWN
\$1.00
A WEEK

Sieglers
PATENTED AUTOMATIC
GAS HEATER

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE and FURNITURE CO.

2876 West Cermak Rd. B'ishop 7-3333
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Taupyk Tvirčiausioj Amerikos Įstaigoj

STANDARD FEDERAL turtas virš \$38,000,000.00
Atsargos Fondas virš \$3,250,000.00

STANDARD FEDERAL yra Federal Savings and Loan Insurance Corp. ir Federal Home Loan Bank System narys.

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaro.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

3-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—Friday, July 24

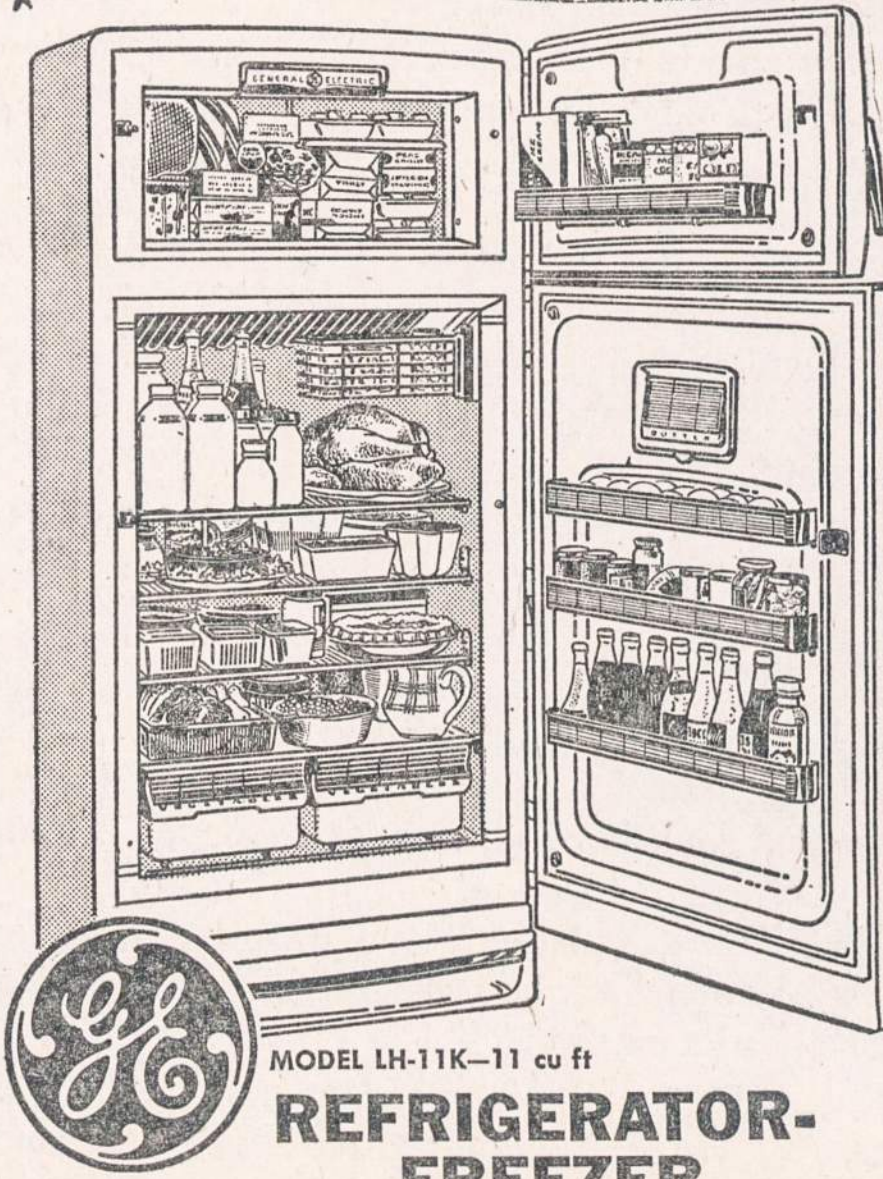
Šaukiamie Toronto

nepamirškite užsukti Lietuviškon Jovanu, suveniru, ir įvairių reikmenų krautuven

"The Times"
1212 DUNDAS ST. W. Tel: LA-9547
J. Beržinskas.
Užsakymai priimami ir paštu.

IT'S TERRIFIC
2 GREAT APPLIANCES IN 1
A REAL FREEZER PLUS REFRIGERATOR!

2-DOOR REFRIGERATOR-FREEZER
WITH NEW **ROTO-COLD**

WONDERFUL NEW FEATURES INCLUDING:

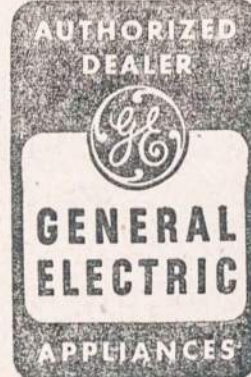
Roto-Cold Refrigeration. Cold air circulates in refrigerator section so that all parts of it are uniformly cold!
No Defrosting. Frost never builds up in the refrigerator section!
Moist-Cold. High humidity keeps foods extra-fresh... even without covering—yet refrigerator walls stay dry!
Bigger, Roomier Than Ever. Has 39% more storage space per square foot of floor space than older models!

So new and beautiful! So different! You'll be amazed!

\$529.95

EASY TERMS

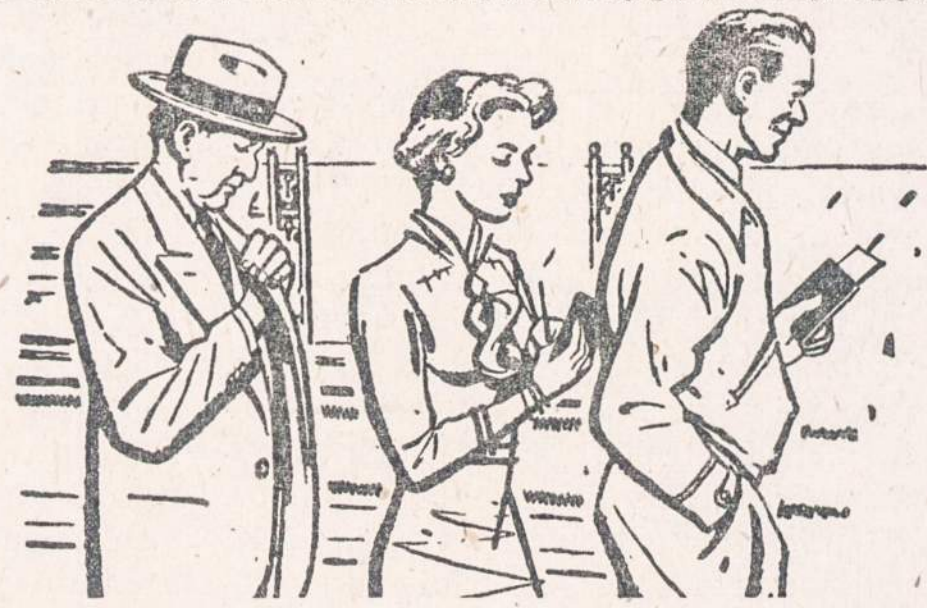
No Interest or Carrying Charge for 1 year

STOP IN TODAY!

LEO BERMAN
HARDWARE AND APPLIANCES

1638 WEST 63rd STREET Hemlock 4-6800
3422 MICHIGAN AVE., INDIANA HARBOR, EAST CHICAGO 73

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!

Tik tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutauapas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. Procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutauapas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAYmarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE & LOAN ASS'N

INSURED UP TO \$10,000

3% ON SAVINGS

2555 West 47th St. LAF. 3-1003
CHICAGO 32, ILL.

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

PROGRESS BALDŲ BENDROVĖS DIDESNĖS PREKIŲ VERTYBĖS IR GERESNIS PATARNAVIMAS
PALAIKO PILNĄ VISUOMENĖS PASITIKĖJIMĄ

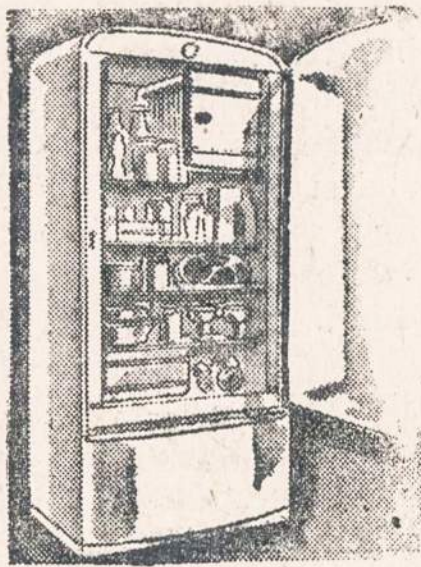
Kurię iš Tamstų nežinojote ar neturėjote progos čia pirkti, su pirmu apsilankymu liksite pilnai patenkinti. Pabandykite syki, tikrai tapsite pastovūs klientai dėl rakandų, televizijos aparatų, šaldytuvų, ploviklių, kilimų, vaikams rakandų ir t. t.

Prekės pilnai garantuotos. Lengvi išsimokėjimai pritaikomi visiems. Atsilankykite visi į šią

ERDVIA IR PATOGIA seniausia LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖ

PROGRESS FURNITURE CO.

4181-83 Archer Ave.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$9.00 per year in Canada	
\$9.00 per year outside of Chicago	
\$10.00 per year in Chicago	
5 cents per copy	
Užsienio: (ne Chicago):	
Metams	\$9.00
Pusei metų	5.00
Trims mėnesiams	2.50
Užsieniuose:	
Metams	\$11.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Naujienuose: (ne Chicago):	
Metams	\$11.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Naujienuose: (ne Chicago):	
Metams	\$11.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Naujienuose: (ne Chicago):	
Metams	\$11.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00

Didžioji Klūtis Nugalėta

Vakar Kersteno Rezoliucijai buvo duota eiga. Šiek tiek pakeistu tekstu ir su nauju numeriu — 346, vietoje 231 — ji buvo užgirta Taisyklių Komiteto ir perleita viso Atstovų Buto svarstymui ir balsavimui.

Dabar yra užtikrintas dalykas, kad Rezoliucija bus šiomis dienomis priimta ir kad, prieš Kongreso sesiją pasibaigiant, bus paskirti pinigai jos vykdymui (Committee on Appropriations pritarus).

buvo svarbu, kad Rezoliucija išeitų iš Taisyklių Komiteto — Committee on Rules, — nuo kurio diskrecijos priklausoma, kada ir kurį sumanymą pateikti Atstovų Buto plenumui. Amerikos Lietuvių Taryba, kurios sumanymą iširti apgavimus "liaudies seimo" rinkimus Lietuvoje ir darbuos šita kryptimi per paskutinius pustrėčio mėnesio.

Kersteno Rezoliucija buvo įteikta gegužės 7 d. ir perduota Taisyklių Komitetui. Reikėjo ją iš tenai "išstumti".

Po didelių pastangų tatau pasisekė.

ALT gavo kongreso vadų ir abiejų didžiųjų politinių partijų vadovybių pritarimą. Buvo paveiktas, pagaliau ir Taisyklių Komiteto pirmininkas Leo E. Allen, kai jį užbėrė telegramos ir laišku iš jo paties rinkiminio distrikto ir iš visos Amerikos. (Daug pasidaravo čia mūsų veikėjai Rockforde, Ill.)

Reikia tikėtis, kad Atstovų Buto plenume Rezoliucija praeis be pasipriešinimo. Atsimekite, kad ji dabar vadinasi House Resolution 346.

Kas galite, muškite telegramas savo distrikto atstovams, ragindami juos balsuoti už House Resolution 346 ir sakyti kalbas Atstovų susirinkime už Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimą.

Juo daugiau šitokių balsų skambės JAV kongrese, juo labiau sutvirtės ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje Lietuvos išlaisvinimo reikalas.

Maskva Atmetė Keturių Konferenciją

Maskvos "Pravda", vyriausias SSRS komunistų organas, rašo, kad Sovietų Sąjungos atstovas nevažiuos į keturių didžiųjų valstybių konferenciją svarstyti Vokietijos suvienyimo ir Austrijos taikos klausimų. Ją suaukšti buvo siūloma apie pabaigą rugsėjo mėn.

"Pravdos" pasisakymas reiškia, kad Kremliuosi ponai atsisako tartis su Jungtinėmis Valstybėmis, Britanija ir Prancūzija, nors per kelias paskutines savaites sovietų

propaganda be paliovos agitavo už Keturių Didžiųjų konferenciją.

Kremliaus atsisako dalyvauti neva dėl to, kad prieš šaukiant tokią konferenciją, Washingtono konferavo amerikiečiai, britai ir prancūzai, susitardami dėl keturių konferencijos programos.

Tai ne argumentas, o išsisukinėjimas. Kas gali uždrausti trijų vakarinių tautų valdžioms sueiti ir pasitarti?

Rusijos diktatoriui nenori dalyvauti konferencijoje, kuriai siūloma išspręsti Vokietijos ir Austrijos klausimai, nes šiais klausimais Kremliaus pozicija yra nepateisinama. Jisai negali pasisakyti oficialioje konferencijoje prieš laisvus rinkimus Vokietijoje, bet jisai nenori gražinti laisvę Rytinei Vokietijai, nes tada visi komunistiniai paražitai turėtų nešdintis iš jos lauk.

Taigi Kremliaus turėjo prisipažinti melaves, kada jisai skelbė noris taikingu būdu išspręsti ginčus su Vakarais. Tieš, kurie tikėjo Kremliuosi propaganda ir rėmė Keturių Didžiųjų konferencijos idėją, Maskvos "Pravda" davė naują pamoką.

PASTABELĖS

—Šiais metais nepastebimai suėjo 10 metų, kai Lietuvoje po grindy susiorganizavęs pradėjo veikti Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas — VLIK. Ar geras jis, an ne, bet jis vienintelis, kuris visų politinių srovų sutelktomis pajėgomis rūpinasi Lietuvos laisvinimo reikalais. Vyriausiasis jo pastangomis primenama laisvojo pasaulio visuomenė ir vyriausybs Lietuvos kančios ir beldžiamasi į žmonių sąžinę, kad Lietuva, kaip ir kitos paverptos valstybės ir tautos, būtų išvaduotos iš raudonosios tironijos nasrų.

Ta proga galime prisiminti, kad kitoms SSSR paverptom tautoms iki šiol nepavyko sudaryti tokiai visoms politinėms srovėms sutelktinis bendradarbiavimo politinis centras, spinduliuojas visai tautai. —New Yorke žada įvykti pasaulio šachmatininkų turnyras. Iš SSSR dalyvaus jame 17 šachmatininkų, kurių tarpe nebajotinai bus vienas kitas lietuvis. —Birželio 18—24 d. Romoje įvyko eilinis pasitarimas tarp diplomacijos šefo S. Lozoraitis ir Vliko pirmininko M. Krupavičiaus, dalyvaujant VT pirmininkui K. Zalkauskui. Eltos Informacijos žiniomis, buvo tartasi įvairiais klausimais ir neseminiais — susitarta.

Klausimas dėl numatomų neoficialių atstovų prie vyriausybių, kur nėra Lietuvos diplomatinis atstovybių, liko neispirstas, nes juo nesusitarita. Min. Lozoraitis esąs tos nuomonės, kad neoficialių atstovų skirimas priklausot išimtinai jam. Vliko atstovai mano, kad tas klausimas turi būti rišamas bendru susitarimu, tai yra to-

nis apžvalginis pranešimas. Jį rimtai atsakė M. Bajorinas.

—Ukrainiečių išeivijos spauda kaip tai Vilna Ukraina, Ukrainiski Vistnik, Svoboda, Narodna Volia ir kiti vis daugiau deda žinių išeivietų ir paverptos Lietuvos gyvenimo. Kai kas išeivijos laikraščius prisimindami kaip Ukraina per 35 metus sovietų buvo rusifikuojama, pastebi, kad tas rusifikacijos darbas bolševiku dabar panašiai varomas Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Pasklidę gandai, kad Maskva žada pakeisti savo tautinę politiką, tai yra paverptom tautoms žadanti duoti daugiau kultūrinės laisvės, yra tik viliojančioji komunistų leidžiamu mūlo burbuliukai. Jau gerai, kad tokiu kvailiu mažiau pasilieka, — komunistai pas visus jau praranda bet kurį pasitikėjimą. Ukrainos satrapo Melnikovo pakeitimas kitu tikrai nieko gero ukrainiečiams nežada.

Lietuvoje taip pat tariamas noras leisti labiau lietuviams viešame gyvenime pasireikšti yra tik akių mulinimas ir noras išlūškinti tautiniai rusams pavojingus lietuviams.

—Senas angliakasy A. Bačėnas (New Kensington, Pa.) dėl senatvės nuo birželio 8 d. jau nebedirba angliu kasyklose.

A. Bačėnas prieš keliolika metų uoliai pasireikšė lietuvių išeivijos visuomenės gyvenime, o taip pat rašė socialistinėje spaudoje. Dar ir dabar kartais kai ką spauda parašo.

—Šiais metais lapkričio 1 d. A. Bačėnai sueina 65 metai. Jis gimė 1888 m. Agurkiskeje, Zaanavky krašte. Nuo atvykimo dienos į JAV, štai jau virš 30 metų, kai kasie rimtai, o dabar atėjo jam metas galintis pasiekti. Jis gaus pensiją iš Federal Social Security ir iš angliakasių unijos, kurios visą laiką jis buvo veikli nariu.

—PLB Vokietijos Informacijos rašo, kad vochiečių dienraštis "Allgemeine Zeitung" labai gražiai atsiliepė apie lietuvių darbo kuopą, dirbančią Wormse.

Tarp kito štai ką tas dienraštis rašo: "Jau 21 mėnisi Worwe stovi amerikiečių sargyvu būrys. Šio dalinio vyrai daugumoje yra lietuviai. Dėl perito karo jie pasidarė benamiai. Mes pažįstame šiuos vyrus pilkose uniformose su Lietuvos herbu ant rankovių kaip patikimus mūsų tėvams papročiu. Kiekvienas tu vyrų lietuvių prastajai tėvyni yra sudėjęs karčių aukų... Šią likimo dieną Wormse lietuvi prisimena skėdėdmi. Kaip tylia demonstracija ir kaltinima jie ta dieną atsisako nuo savo dienovio ir laisvu noru badauja, kaip jų tėvai ir broliai badauja Pabaltijų ir Sibiro dykumose".

Toliau tas dienraštis pastebi, kad lietuvių bado sutapas, tai

Prezidentas Eisenhoweris (kairėje) ir Walter S. Robertson, kuris buvo nuykęs į Korėją tartis su prezidentu Rhee. Apie to pasitarimo rezultatus jis ir raportuoja prezidentui Eisenhoweriui

Tremtinių gyvenimo ivairumai

Kostas Lalykas iš Lebenstedt b. Braunschweig vienam chiegiečiui laiške iš s. m. liepos 13 dienos be kita ko rašo:

Visų pirma noriu padėkoti Jums už laikraščius, žurnalus ir knygytes, kurių nuolata iš Jūsų gausime. Visos tos siuntos būna gerai įpakuotos ir ateina geroje tvarkoje. Perskaitęs laikraščių, tuoj juos paleidžiu po visą stovyklą. Su knygomis, knygelėmis ir žurnalais prisieni elgtis atsargiau. Mat juos noriu atgal gauti, o pasitaiko, kad pasiskolinusieji ima ir užmiršta gražinti. Todėl tuos leidinius skolinu tik išdirtiems žmonėms. Už tas siuntas Tamsai yra dėkingi mūsų stovyklos vadai — Berentas ir Rupalvis ir apskritai visi, kurie naudojami Tamstos siuntomis.

Po to, kai Stalinas pakratė kojas, daugelis čia spėjojo, kad gal Amerikai vadovaujant bus pradėtas pavergtų tautų laisvinimas. Niekio ypatingo nesulaukėme. O dėl klausimo, kas sėdi Kremliuje, tai irgi pasirodo, kad nieko ypatingo nesigaro — ar ten sėdi Malenkovas ar Molotovas, tai tas pat velnias.

Ju taos dienos maisto davinį, atidavė vokiečių pabėgėlių stovyklai, kurios gyventojai dėl sovietų grėsmės paliko savo namus ir ūki sodybas kaip palikę ir jie, lietuvių.

—Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kaip praneša Elta, Berlyno burmistruis profesorii Reuteriui pasijuntė telegramą, kuria Vliko vardu reikiama užuojauta dėl žuvusių bekojovant su bolševizmu. Tą telegramą pareiškiamas solidarumas kovoję su raudonuoju siu-

bu.

ANDRIUS VALUCKAS

BŪTIES TIKROVĖ

S. (Tęsinys)

Depresinė beprotybė, — ją kitaip galima būtų vadinti ūpo, afektų, beprotybe. Jausmai kartais pakelti, kartais prislėgti, minčių gausybė arba galvojimas apskurdint, arba sulaikančių centrų atspalaidavimas, ir tada bet kurios veiklos padidėjimas, manija, arba sulaikančių centrų veiklos padidėjimas, tada jie veiksmus stabdo, gaunasi depresija, melancholija. Tokie stoviai žmogų užpuola bangomis, tarpais jis pakelto nuotaikos, tai vėl prislėgtos, o tame tarpe gali būti normališkos prosvaitės. Jie pilni kvailių idėjų ir halucinacijų, dažniausia vien veido ir klausos halucinacijų. Manijos priepuolyje jie jaučiasi laimingi, daug plepa, keičia temas, negali sustoti ties vienu klausimu. Šiaip jie orientuojasi ir vietoje ir laike. Kada jų išpušti bei perdėti reikalavimai nebūna patenkinti, tai jie patenka į pykčio priepuolį, kuris gali būti nesuvaldomas, tuomet jie triukšmauja, daug viską, koltojai. Melancholinėje stadijoje, arba depresijoje, viskas yra skausminga, viskas bespalviška, svetimta. Jie verkia be ašarų. Galvojimas lėtas, nukreiptas ir nelaimės, pasaulio nuodėmės, jų galvojimą sunku nukreipti nuo įsikaltos idėjos. Jie mato velnius, giljotina, kur turi būti jam nukirsta galva, jie ar jų artimieji turi šiaip visokias kančias, jie esą kalti tokiose nuodėmėse, kurių jiems niekas negali atleisti. Jeigu kas mirė, tai dėl jų kaltės ir t. t. Jie mažai valgo, net mažai

geria vandens, linke "pakūtavoti", todėl siliesėja.

Jų halucinacijos taip pat liūdno, skausmingos, prislėgtos, neryškios, neaiškūs "pasirodymai".

Schizophreninė beprotybė, — arba demencia praecox, — pasireiškia protavimo, jausmų ir norų suskildime, vieningumo stoka, žmogaus asmenybė tartum suskyla į dvi ar daugiau. Toj ligoj didelė idėjų reikšmė ir paveldėjimas.

Žmogus nevaldo minčių, jis esąs užgimęs visai kitas asmuo, kartais jis save laiko kėde, medžiu, gyvuliu ar dvasia. Jis buvęs nužudytas, bet vėl atgijęs. Muša save ir galvoja, kad tu muša savo priešus. Įsikalba kitų žmonių ligas sau, kitų nuodėmes, net svetimų vyrų žmonomis ar vyrais esą, kaip ta J. Pronskaus monima indė moteris. Pasijūzmi gera atmintimi, kartais atsimena mintiniai visą pianino partiją. Labai dažnos garsos halucinacijos, ypač balsai, atskirai žodžiai ar šnibzdėjimas, šauksmas, šaudymas, perkūnija, muzika, verksmas ar juokas. Ties balsai esą iš Danguos ar pragaros, iš žmonių minios, iš tuščio kambario, iš sienos, iš medžio, iš gyvulio (... "ir praeško žmogaus balsu" ...), iš oro, iš rūbų, iš kojos, ar iš savo rankos. Tje garsai geriau grdimi nakties metu, dažnai viena ausimi arba gerį žodžiai dešinė auy, o blogi žodžiai kairėje.

Jie jaučiasi esą kankinami, mušami, deginami, įkaitinta geležimi spirginami, jų kojos sutrupintos, akys išimtos, plaučiai iščiulpti, kepenys pašalintos, kūnas sukaptas ar ištemptas bei sustumtas kaip armonika, kojos ir rankos vinimis perkaltos, galvoje lakto kulipkos, švinaizuoti lytiniai ak-

tai su žmonėmis, gyvuliais ar dvasiomis, lytiniai kankinimai, lytinių organų sužalojimai arba lytinis jautrumas pereina į jų širdį, burną, nosį.

Veido halucinacijos yra retos, dažniausia sumažintės ar dalinės. Ligonis mato ranką, galvą, lyties organus puolančius gyvulus, žalcius, gyvates, angelai tēra šušės dūmo, bet karščiovimo metu jie gali regėti išišią pragara, dangų, minią žmonių, pilį, kalėjimą, paveikslus. Momentais jie net užuodžia pragaros smarvę ar velnių kvapą.

Ligoniai tiki, kad jie esą užburti, paversti į medžius, paukščius ar gyvulius. Jie serga kvailom idėjom, jie esą grafuli, kunigaikščiai, popiežiai, Kristus, pranašas, jie persekiojami. Vieni jaučiasi esą labai dideli, bijo išeiti tualetan, kad jo išmatose nepaskestų visas miestas, bet tuo kuklumu ne visi pasižymi, kiti, priešingai, jaučiasi ir bijo išeiti laukan, kad jų išstos nesulestų. Kiti tariasi esą tokie dideli nusidėjėliai, kad patys save iškastruoja, išromina. Jų persekiojimo idėjos atsiranda todėl, kad jie nori būti žymesniais, garsesniais, labiau įtakingais, o kuomet tas nepavyksta, tai kalti persekiojami. Vieni kalba daug be jokio sąryšio, kiti tyli. Vieni nuolat juda, kiti amžinai, lyg šustinge, stovi.

Schizophreniko vaidukliai yra neramūs, jie jį puola, jis ginasi, su dvasiomis mušasi, koltojai, derasi, paprastai, kol jis pakankamai stiprus, o kūnui nusilpus jis pasidaro dvasijos abuojas, jam vis tiek pat, jis atbunka.

KODEL ANGLIJA?

Borley Rectory, Runcorn Cheshire ir kiti išgarsinti Anglijos stebuklai turi dvi prie-

žastis. Pirma, aukštos kultūros kraštai pasižymi didesniu nutolimų nuo normalaus, gamtinio gyvenimo, ir toks gyvenimas duoda daugiau proto ligų bei protinių sutrikimų, išsaktu svaigalų vartojimu. Antra priežastis yra ta, kad Anglijoje yra leidžiamas "paslaptingų", arba occultistinių, mokslų žurnalas, kuris stengiasi palaikyti tas legendas, jas reklamuoti ir gelbėti laikraščio būnį. Bet net to laikraščio bendradarbis Philip Paul, neseniai quotame pasikalbėjime U. S. A. laikraščio korespondentui Londone, Charles Fontaine, prisipažino, kad 75% visų stebuklingų istorijų esačios melagingos, bet jis bandė gimti likusius 25%, nors jo atpasakotuose stebukluose nieko nėra stebuklingesnio kaip virš nurodytose protinių sutrikimų "stebukluose". Philip Paul neitkino to korespondento, tuo labiau mane ir jus.

Lietuvoje taip pat vienu laiku buvo pasklidęs gandas apie stebuklus Šakių Ūkio Banko skyriaus direktoriaus Vailokačio ūkyje. Šakių aps., Lukščių vals., Piktžirnių kaime. Pasekus paaiškėjo, kad stebuklių gandai kilo dėl silpnųprotės piemenaitės naktinių triukšmavimo.

Bendras patarimas gali būti toks: ligos sau įsikaltėti nereikia, bet jeigu jau ima rodytis stebuklai, ar šiaip kurie nors virš minėti nerviniai sutrikimai, tai skubėk pas gydytoją, geriausia nervų ligų specialistą, nes jis suras tų negerovių priežastį ir, gal būt, suspēs dar laiku ją pašalinti.

PABAIGAI

Mes matėme kokios priežastys gali išsakuoti nervinius sutrikimus, matėme svaigalų įtaką ir paveldėto proto ligų reikšmę. Kartais kai kurie vaistai gali sukelti panašius

reikšinius kaip proto liga, pav. meskalin, atropin, ar panašūs. Stebėtina mažai tų vaistų kiekiai gali turėti rimtų pasekų, todėl niekad nevertok jokių vaistų be gydytojo žinios! Mes žinome, kad paprasčiausias maistas kai kuriems žmonėms sukelia odos išbėrimus, jie yra jautrūs, alergiški, tam tikroms medžiagoms. Gal būt, kad yra žmonių, kurių smegenys taip pat alergiški kam nors, o šiaip kitiems visai nekenksmingi.

Proto ligų pasireiškime didelė reikšmė priskiriama paveldėjimui ir surinkta gentkarčių statistika šitai patvirtina. Kretschmer net bandė įrodyti, kad kūno sudėtis ir proto ligos eina kartu, pav. depresinės beprotybės ligoniai daugiausia yra riebuliai, pikniški ir jie sudaro apie du trečdalius visų ligonių, nuomariu sergantieji yra dažniausia atletiškos kūno konstitucijos, ir t. t.

Gal būt, kad proto ligos yra lyg išoriniai ženklai, arba išoriniai signalizatoriai kūne susidariusios marumo genų kombinacijos. Mes žinome, kad baltos, raudonakės pelės, katės ir arkliai, t. y. gyvuliai su albinizmu požymiais, yra nevaisingi, paskirti išmirti. Niekio nebūtų nuostabaus, kad ir žmogaus kūne atsirastų tokios paveldėjimo pradžų kombinacijos, kurios verstų išsigimimą, išnykimą.

Šitokią nuomonę lyg ir patvirtintų Dr. Karl Menninger, knygoj "The Human Mind", pasakyti žodžiai: "Žmonės, kurie žudosi dėl šitų tarjamų priežasčių, bendrai imant, yra pradėję savę sunaikinimą daug apskėčiau kaip tos priežastys pasireiškė". Neuzmirškite, kad tariami stebuklai yra vienas tokių nelemtingų išorinių ženklų.

GALAS

NEPAGRISTI GEN. S. ŽUKAUSKUI IR PLK. O. URBONUI PRIEKAIŠTAI

KAZYS ALISAUSKAS

Kazys Alisauskas, šio straipsnio autorius, buvo Lietuvos kariuomenės pulkininkas, Nepriklausomybės kovų dalyvis ir tu kovų istorijos nagrinėtojas, parašęs taisyklų klausimais nemažą studiją. —Red.

"Kario" redakcijos prašomas plk. O. Urbonas parašė straipsnį apie Vietinę Rinktinę. Straipsnis įdomus, turi istorinę vertę, tad su dideliu įdomumu perskaičiau.

Vietinę Rinktinę formuoti lietuviai buvo priversti tuometinių sąlygų. Apie Vietinę Rinktinę buvo jau Vokietijoje rašyta H. Žeimelio, bet p. Urbono aprašymas nors trumpesnis, bet žymiai turiningesnis. H. Žeimelis stovėjo toliau nuo įvykių eigos, tad savo aprašyme ir negalėjo duoti tokio vaizdo, kokį davė p. Urbonas, kuris buvo pačiame įvykių sūkuryje. Abudu rašė iš atminties, dokumentų neturėdami. P. Urbonas aprašo tuometines sąlygas ir nuotaikas Lietuvoje; rinktinės formavimą; rinktinės išformavimą, arba, tiksliau tariant, išvaikymą. Toliau nebėra, gaila. Galėjo šį bei tą parašyti iš gyvenimo kacetė, kas buvo įdomesnis. Yra žinių, kad suimtiems karininkams kacetė, Vokietijoje bėgant, buvo pasiūlyta išeiti į laisvę tam tikromis sąlygomis. Karininkai sąlygų nesutiko priimti, tad ir nebuvo paleisti. Žinant tai, galima būtų daryti kokias nors išvadas, ar kartais vokiečiai, bėdos veržiami, nenorėjo taisyti padarytą klaidą. Tačiau nežinant sunku spręsti, galima tik spėti, kad šio ir kitų vokiečių elgesio reiškinį.

P. Urbono aprašyme apie vietinę rinktinę labai ryškiai blogi santykiai su vokiečiais, arba, tiksliau tariant, su vokiečių gestapininkais. Jeigu tai būtų reikėję reikalą turėti su tikrais vokiečiais, kaip kad mes lietuviai esame pratę vokiečius matyti ir pažįstame, šio liūdnos reiškinio galiausiai nebūtų bu-

ve. Tuometinės sąlygos ir nuotaikos Lietuvoje p. Urbono yra apibūdintos labai gerai, rinktinės formavimas ir ypač išformavimas aprašyti kiek silpniau, bet turint galvoj, kad buvo rašoma ne pagal dokumentus, bet iš atminties, reikia pripažinti, kad darbas atliktas dėdėlis — parašyta gerai. Reikėtų, kad ir kiti karininkai, kariniai, parašytų savo atsiminimus. Ypatinai įdomu būtų žinoti apie rinktinės dalių ir dalinių išformavimą. Teko girdėti, kad kai kur vokiečiai parodė lietuviams ypatingą žiaurumą. Taipgi būtų labai gera, kad ir kitos mūsų kariškos formacijos, praėjusio pasaulinio karo, parašytų savo atsiminimus ir juos atspausdintų. Tokiu kariškų formacijų visgi buvo daug, nors ir negausios. Viena tai turėtų istorinę vertę ir liudytų apie lietuvių žurbūtinę kovą su bolševizmu, antra sudarytų pagrindą mūsų politinės veiklos vairotojų ir spaudos darbininkams nepagrįstems kaltinimams atremti. Nepagrįstų kaltinimų bei priekaištų svetimoje spaudoje, anksčiau buvo daugiau, dabar mažiau, bet visgi pasitaiko.

Vienas iš tokių nepagrįstų kaltinimų yra minimas ir polemikoje apie vietinę rinktinę. Svetimoje spaudoje buvo parašyta, kad viena lietuvių kuopa dalyvavo Varšuvoje žydų geto maldinime. Tai ne tiesa, prasimanymas. Aplamai jokia lietuvių kuopa Varšuvoje nėra buvusi. Yra žinoma, kad viena lietuvių kuopa dalyvavo kautynėse su bolševikais prie Varšuvos 1944 m. pabaigoje, kuomet jau ne tik Varšuvos žydų geto, bet ir lenkų sukilimas buvo numalšinti. Šios kuopos vadas tenai ir žuvo. Svetimos kaltes mes neturime prisiminti sau, bet kaip apsiginti? Reikia kad formacijų dalyviai parašytų savo atsiminimus, tuomet mūsų

politinio darbo vairotojai ir spaudos darbininkai turės medžiagą ir galės sėkmingiau ginti mūsų tautos reikalus. Mes kovojome su bolševizmu, kuris pavėrgė mūsų kraštą, tai turėjome teisę daryti, mums tai pripažįsta visas dorasis pasaulis. Baimintis jau nėra ko.

Kai p. Urbono straipsnis apie vietinę rinktinę buvo baigtas spausdinti, atsiliepė su pikta kritika plk. Bironas. Daug kas tikėjosi ir laukė kad p. Bironas taipgi parašys istorinės reikšmės rašinį apie savo "vietinę rinktinę", tikriausiai, savo veiklą tuo metu. Tačiau p. Bironas šiuo keliu nenuėjo. Jis pasiūlymo už p. Urbono straipsnyje paminėto sakinio, kad: "vokiečiams buvo įteiktas memorandumas... ir t.t." ir iš adatos priskaldė daugiau negu vežimą. Nebežinoma, ar p. Urbonas šią adatą taikė p. Bironui, ar kam kitam, tiesiogiai pavadė nėra paminėta. Tačiau p. Bironas labai užsigavo, piktai reagavo mūsų spaudoje čia Amerikoje net per 3 laikraščius: "Karyje", "Laisvę Lietuva" ir "Naujienose".

Kliuvo labai daug kam, net iš mirusių "prikėlė" gen S. Žukauską. Visuose savo straipsniuose p. Bironas vien tik kitų asmenų kaltes ir klaidas rodo, apie savo veikimą veik nieko neparrašydamas. Į klausimus, kurie tilpo "Karyje", neatsakinėjo. Buvo žinoma ir Lietuvoje, kad p. Bironas Lietuvos reikalais turi skirtą nuomonę nuo visų kitų lietuvių, labai artimą — pataikaujančią vokiečiams. I p. Birono nuomonę nieks iš lietuvių nekreipė rimto dėmesio, jis buvo užsispyręs, tokiu liko ir dabar. Lietuviams rūpėjo išsikvoti geresnes gyvenimo sąlygas ateičiai.

Nežiūrėti vien vokiečių reikalų, bet kuo daugiausiai savo Rinktinę vadovauti buvo parinkta stiprios asmenybės, tyrtu būdo žmonės, kad galėtų prieš vokiečius atsispirti. Vietinė rinktinė buvo formuojama iš didelio vokiečių spaudimo teka. Grėisė nelaimė, kaip iš vokiečių taip ir iš bolševikų. Lietuviai visgi pavojui esant, surado bendrą kalbą tarpusavyje. Netiesa, kad vokiečių naciai parinko vadovybę Lietuvos kariuomenėi. Čia lietuviai labai gudriai sumanevavo. Vokiečių naciai pradžioje labai džiaugėsi, bet paskui, patyrę atsparumą, labai keikė ir pyko. Vietinės rinktinės vadovybė gynė Lietuvos reikalus drąsiai iki paskutinųjų, t. y. iki jos išformavimo ir štabo areštavimo. Išformuota rinktinė buvo ne todėl, kad Marijampolėje ir kur tai kitur, kariniai kalbėjo ir tyčiojosi iš vokiečių, kaip kad įtaria p. Bironas, bet todėl, kad tas buvo iš anksto numatyta padaryti. Vokiečiai norėjo palikti vietinės rinktinės štabą ir vadą be karėvių. Taip yra jau buvę su p. Špokevičiaus saugumo daliniais. Kai pamatė, kad jiems tai nepavyks, jie rinktinę išvaikė. Dėl tokių smulkmenų kaip kalbos ir tyčiojimas vienos tautybės karių iš kitos nieks bendrų reikalų negriauna, armijų vienetai neišformuojami, rimti žmonės į tai net dėmesio nekreipia.

Buvęs prezidentas Harry S. Trumanas atskrido į Bostoną, kur jis dalyvavo Maurice J. Tobino, buvusio Darbo sekretoriaus, laidotuvėse

Ir čia taip nebuvo. Vokiečiai išformavo rinktinę savo nacinio gobštumo sumetimais. Tad dabar grįžkime prie užsibrėžto reikalo.

Savo rašiniuose p. Bironas ypatingai puola du asmenis, plk. O. Urboną ir gen. S. Žukauską. Pirmąjį už tai, kad drįso tarnauti Lietuvos kariuomenėje ir vėliau buvo vietinės rinktinės štabo viršininku. Antrasis, kad buvo Lietuvos Kariuomenės vadu Nepriklausomybės kovų laikais. Abudu laiko nepatikimais Lietuvai ir vien tik bloga Lietuvai dariusius. Aš esu priešingos nuomonės, laikau abudu patikimais ir naudingais Lietuvai. Gerai darė, kad tarnavo Lietuvos kariuomenėje, ir Lietuvai buvo iš to tik nauda.

Pirmiausia keletą žodžių apie p. Urboną. Iš Rusijos Lietuvon p. Urbonas grįžo gan vėlokai, kai kovos dėl Lietuvos laisvės buvo jau beveik pasibaigusios, bet nebuvo aišku, ar dar reikės kovoti ar nereikės. Lietuvos kariuomenės jis buvo priimtas ne dėl to, kad jį gen. S. Žukauskas rekomendavo, bet kad veikė mobilizacijos įstatymas. Pagaliau, jeigu ir rekomendavo, tai nusižengimo nepadarė, atvirksčiai tik nauda turėjome. Tuo laiku artilleristų mums trūko. P. Urbonas buvo geras artilleristas, gabus karininkas. Iš kariuomenės p. Urbonas pasitraukė dar keletą metų prieš II pasaulinį karą. Pasitraukimo priežasties neminėsiu. Nėra svarbu. Jis buvo teisingas, be kaltės. Svarbu, kad, išėdamas iš kariuomenės, jis paliko apie save gerus atsiminimus, daug prisidėjo prie mūsų kariuomenės apmokymo naujais kariavimo metodais. Joks manevras neapsidėjo be jo. Daug dirbo, ypač taktikos srityje. Kad mes išmokome bendradarbiauti su artillerija, žymia dalimi yra p. Urbono nuopelnas. Jam iš kariuomenės pasitraukus, jau buvo kas jį pavaduoja. Pribrendo karininkai: Žilys, Janulaitis, Sidzikauskas ir kiti, bet jie buvo dar jauni ir mokėsi Atsimenu, kad jo pastabos manevrų nagrinėjimo metu visuomet būdavo tikslios. Kalbėdavo trumpai ir drūtai. Šiaip gyvenime, politikon visai nesikišo ir net nemėgo tų, kurie kišasi. Jeigu netolimoje ateityje vėl susidarys sąlygos, reikės kovoti dėl Lietuvos laisvės, be Urbono mes

neapsieisime. Mūsų artilleristų yra labai daug dingusių be žinios, bus didelis trūkumas.

Okupavus bolševikams Lietuvą, p. Urbonas repatriavo į Vokietiją. Vokietijoje laikėsi prie lietuvių. Buvo labai taktiškas. Kas jį prisimena, visi gerai atsiliepia. Jisai gerai pažinonacius ir jų režimą. Lietuvai sugrįžus 4 ar 5 savaitė karui prasidėjus. Atsimenu jį vos sugrįžusį iš Vokietijos. Kartu su 2 savo draugais kreipiausi informacijai. P. Urbonas jam įprastu atvirumu ir drąsa pasakė: "Nesitikėkite, vokiečiai mums nieko neduos, mums rei-

kės išsikvoti." Ir jis kovojo, jam sudarydavo sąlygas jo priešai pasišalinti. Tačiau kiekvienas jo pašalinimas iš kariuomenės vadų pareigų buvo nenaudingas Lietuvai. (Bus daugiau)

Dabar kas liečia generolą Silvestrą Žukauską, buvusį vyriausį karo vadą, o vėliau kariuomenės vadą, Nepriklausomybės kovų metu. Rašyti apie gen. Žukauską yra sunkiau, nes jis buvo vadu karo metu, tad reikėtų rašyti apie jo laimėtas kovas dėl Lietuvos laisvės, tuomet būtų pilnas vaizdas. Iš jo veiklos, vadovavimo, galima būtų spręsti, ar jis buvo geras, ar blogas vadas. Tačiau trumpame straipsnyje ir neturint dokumentų sunku tai padaryti. Palikime tai ateičiai. Dabar tik noriu trumpai atsakyti p. Bironui ir jo padarytus priekaištus. Kovoje su bolševikais Lietuvos kariuomenėi vadovavo gen. S. Žukauskas. Kovoje su bermontininkais vadovavo gen. Liatukas. Kovoje su lenkais pradžioje vadovavo gen. K. Ladyga, vėliau, po skaudaus pralaimėjimo prie Seinų, vadovavimą vėl perėmė gen. S. Žukauskas. Aplamai, gen. Žukauskas 4 kartus buvo pašalintas nuo kariuomenės vadovavimo pareigų ir buvo vėl prašomas imtis kariuomenės vado pareigų. Pašalinimo priežastys įvairios, kartais senis supykdamo ir parodydavo "kaprizą", kartais

Tikslus Suderinimas

Išsų sveikatos reikalams geriausia palarnauja moderni vaistinė, kuri privalo turėti: pilną sandėlį geriausių vaistų, naujausius medicinos išradimus, tobulai prengtą ir tiksliais instrumentais laboratoriją, patyrusių farmaceutų štabą. Mums maionu pranešti, jog mūsų vaistinė kaip tik turi tokį pilną suderinimą. Jeigu jums reikia bet kokiu vaistu arba paruošti receptą, ką jūs negalite padaryti savo apylinkėje—praneškite apie tai mums ir pirmuoju pastū jus gausite tal. ko pagedaidautė.

UNION DRUG CO.
The REXALL Store
35th and HALSTED STREET
Šiaurystinis kampas
Telefonas Yards 7 6917
CHICAGO 8, ILL.

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 10 ryto iki 6 vakaro. Rašyti galite išsų gimtąja kalba.

VICTOR BALANDA

Real Estate Loans
Mortgages
Notary Public
3133 S. Halsted
Chicago 8, Ill.
Tel. DA 6-3859

Norėdami pirkti ar parduoti namą ar biznį pasimatykite su mumis. Turime namų ir biznį visose Chicago kolonijose.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

Rakandų krautuvė
TELEVIZIJOS, ELEKTRINIAI PRIETAISAI, JEWELRY
3241 So. Halsted Street
Tel. CALumet 5-7237

Prekės visų žymiausių išdirbysčių lengvais išmokėjimais

Lietuviška radio valanda leidžiama ketvirtadieniais iš WHFC 1450 K. stoties nuo 6 val. iki 7 val. vakaro.

Nauja Quite De-Luxe Royal rašoma mašinėlė su 9 extra lietuviškoms raidėmis, padaryta grynai lietuviškam rašymui, nekludant angliškai.
Kaina \$120.00, wholesale (urmo) geriausia nuolaida — \$28.00, taigi dabar tik \$92.00.
Siunčiame ir kitus miestus. Smith-Corona rašomos mašinėlės po \$42.00.

Garsinkitės "N-nose"

SKIP'S LIQUORS

5511 SOUTH DAMEN AVE.
WALBROOK 5-8202

ASBACH URALT IMPORTED, 8 yr. old GERMAN BRANDY	Fifth	\$539
SOUTHERN COMFORT	Fifth	\$399
MEADWOOD	Fifth	\$329
BONDED WHISKEY	Fifth	\$329
WATERFILL AND FRAZIER	Fifth	\$409
6 YR. OLD BONDED WHISKEY	Fifth	\$499
190. PROOF GRAIN ALCOHOL	Fifth	\$499
WHITE BEAR BEER	Case of 24—12" oz. bottles. Plus dep.	\$329
KIJAF IMPORTED	Fifth	\$169
CHERRY WINE	Fifth	\$725
HEINEKENS IMPORTED	Holland Beer. Case of 24 Bottles	\$725
100 PROOF VODKA	Fifth	\$359
BISQUIT	Fifth	\$509
COGNAC	Fifth	\$509

LOWEST CASE PRICES IN TOWN

Diena Ateis - Būsi Linksma Sutaupes

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave
Telefonas: LAfayette 3-8249
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštad. 9:00 ryte iki 4:30 po pietu.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 v. diena. Ketvirt. 9:00 ryte iki 8:00 vak.

Lietuvių Auditorija

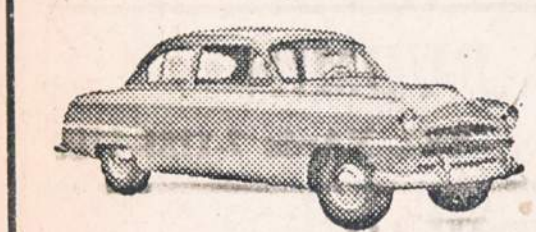
3133 So. Halsted St.
Telefonas: VICTORY 2-6172

Keturios Salės

Išnuomojamos vestuvėms ir pobūviams su maistu ar be maisto.
SUSIRINKIMAMS IR KONFENCIJOMS SALĖS VELTUI

ŠOKIAI

Kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį grojant Baljo Pakšto orkestrui
Pradžia 8:30 val. vakaro
SEKMADIENIAIS ĮEJIMAS NEAPMOKAMAS

1953 metu NAUJAS PLYMOUTH \$1695.00 su visais taksais

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U WILL LIKE US"
CHICAGO 32, ILLINOIS

1953 metu NAUJAS CHRYSLER Windsor Sedan, \$2595.00 su visais taksais

Teisingas nemokamas patarnavimas leidimams ir apdraudai parūpinti.
PUIKIOS REMONTO DIRBTUVĖS
Telefonas: VIRGINIA 7-1515

Turime daugybę vartotų, visai mažai važinėtų automobilių. Žemos kainos, lengvi išsimokėjimai.
4030 ARCHER AVENUE

NAUJA MADA LIETUVOJE

Po bolshevikų užgrobito ir įvedimo komunistinės santvarkos Lietuvoje, dingo visos laisvės jų tarpe ir korespondencijos. Jeigu viduje rašydami kam laiška nesitiktas, kad tavo laiškas pasieks adresatą be komunistų išblusėjimo, tai kalbėti apie laiška, kuris yra siunčiamas į užsienį, netenka. Ši ir daugelis kitų priežasčių sulauko Lietuvoje žmones nuo rašymo laišku į užsienį, ypač nuo rašymo laiškuose šiek tiek tiesios. Tęko skaityti nevieną iš Lietuvos gautą laiška. Jie visi paprastai nekaltu turinio arba tiesiog juose komunistinis režimas yra liausinamas. Suprantama, kad žmonės gerai žino, kas jų laukia, jeigu jie parašys nors truputį tiesios apie kančias, vargą, okupantų terorą ir žiaurumą. Laiškas adresato tikrai nepasieks, o autorius — geriausiai atveju — iškeliaus į Sibirą arba kaip šnipas bus tyliai sunaikintas ir dings be žinios. Tokių atsitikimų yra buvę ne vienas, bet daugelis. Dėl to ir užsieniuose gyvenę lietuviai susilauko nuo rašymo laišku į Lietuvą savo giminiams, draugams ar pažįstamiems. Tačiau atsiranda tokių, ypač iš seniau Amerikoje gyvenusių, kurie palaiko mažą susirašinėjamą su saviškiais. Kartais nuo karto jie parašo ir gauna atsakymus. Atsakymai yra labai santūri, nekaltu turinio, kad cenzoriai betikrindami negalėtų prie siuntėjo prisikabinti ir bet kuo apkaltinti. Jei žmonės Lietuvoje negyventų nuolatini baimėje, jie labai daug turėtų ką parašyti. Baimė viską sulauko, atima drąsą rašyti nors mažiausią tiesos žodelį. Drąsnessis žodis ar sakinyš gaunamuose iš Lietuvos laiškuose pasitaike labai retai.

Šiomis dienomis vienas seniau Amerikoje gyvenęs lietuvis gavo nuo giminių laiška iš Lietuvos. Laiškas rašytas 1953 m. gegužės 22 d. iš vienos naujai sudarytos Vilkių apygardos esančios vietovės. Tame laiške, kai kurios vietos yra stebėtinai, tiesiog nepaprastos. Nėra abejonės, kad laiškas turėjo pralįsti per komunistų cenzūros skrininę. Antra, reikia stebėtis siuntėjo drąsa taip atvirai rašyti žodžių, laiškas pralindo ir ka siuntėja rašydama turėjo galvoje, perdavė į laisvą pasaulį, nors maža dalimi perdavė savo ir tautos kančias. Gal Berija nujausdamas savo galą sušvelnino cenzūrą, nes ir pats, kaip skelbiama, norėjo įvesti Rusijoj kapitalistinį režimą. Gal patys cenzoriai, nujausdami Berijos viešpatavimo galą, pasidarė minkštesni ir nekreipė į partijos nustatytas linijas. Kaip ten bebūtų, spėjimus palikime ateičiai. Galia, kad laiško gavėjas nesutiko skelbti savo ir siuntėjo pavardžių. Tas yra suprantama dėl ko. Pacituosiu vieną kitą įdomesnę laiško vietą. Rašydama apie savo ir šeimos sveikatą, laiško autorė sako:

... "Tai vienas, tai kitas iš kaimynų bei giminių vis apserga nežinoma liga ir yra išvežami į nežinomą ligitonę. Blogiausia, kad tai ligai yra neatsparūs jauni, sveiki, drūti žmonės. Dažnas atsitikimas, jog šia liga suserga ir ištisos šeimos. Sveikatos priežiūros žmonės dirba išsijuoję, bet tos ligos priežasčių iki šiol nesuranda".

Džiaugdamasi geru derliumi laukuose rašo:

... "Laukuose javai kaip mūras žaliuoja. Nulinkusios varpos taip susipynusios, kad negalima žinoti, kuris čia tavo laukas, kuris kaimyno. Tikimės gerą derliaus, jeigu per javų valymą bus geras oras ir šeima sveika".

Pabaigoje pasijuokia iš savo vyro, kuris pradėjo subeždžionėti ir vaikytis paskui naujai atsirandantią Lietuvą madą. Pajuokos pavaizdavimu atskle-

džia pačią skaudžiausią mums tikrovę, kuri plinta nuo seniau, kad mūsų kraštas kolonizuojamas barzdotais burliokais. Autorės šiaip rašo:

"Nei iš šio, nei iš to mano senins pastebėjo mieste, kad vyrų augina barzdas, ūsus ir peisus. Kad neturėtų kuo nusiskusti barzdos, būtų tam priežastis. Dabar barzdai skustis turi įrankius, bet vaikydami atsiradusią naują madą, tyčia nesiskuta ir vaikščioja su ilga barzda, kaip senas apsamojės kelmas. Atvirai sakant, vyras pasidarė tikras bezdžionė, kurį pamačiusi kraučiu siuvant kelnes ir kerpanč medžiagą, pastarajam išėjus iš kambario, su žirkėmis susukapė visą medžiagą ritinį. Nebūtų tokio juoko, jeigu moterys vaikytųsi madas. Joms tas geriau pritrinka. Bet kai vyrų pradeda bėgioti paskui naujas madas, atrodo, kažin ko jiems trūksta, atseit, devinto baltio. Dabar, kaip pamatau barzdodus vaikščiojant vyrus, man nejuokomis prisimena Maironio gražius eilėraštis "Lietuviai Barzdočiai dūmoja".

Ką atskleidžia šie keli mano pacituoti sakiniai, manau, smulkiau komentuoti nėra reikalo. Komentarų pasidaryti palieku kiekvienam skaitytojui.

Piliečių Klubo veikla

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubo linksmas piknikas bus sekmadienį, liepos 26 d., J. Liepos ažuolyne, priešais Lietuvių Tautines Kapines, prasidedamas apie 11 val. prieš pietus ir baigsis vėlai vakare.

Bus geras orkestras šokiams, taip pat veiks bufetas su įvairiais gėrimais, gardžių valgių užtekis visiems. Gegužinės komisija ir klubo skirti darbininkai patarnaus piknikautojams su malonumu.

Visi klubo nariai, es ir gerbiamieji svečiai prašomi gausiai dalyvauti. Kurie norėtų įsirašyti į klubą, atvykę į pikniką galėsite užpildyti įstojimo aplikaciją, iki 45 metų amžiaus būsite priimti be įstojimo mokesčio, o senesni tik pusę įstojimo mokesčio užsimokėsite. Tai gera proga tapti gero klubo nariais. Metinės duoklės irgi mažos. Kurie norėtų daugiau informacijų apie Piliečių Klubą, prašomi kreiptis į bet kurį valdybos narį ten pat gegužinėje.

Vasara greit praeis, taigi visi kas gyvas vykime užmiestini dar kartą pasigėrėkime gamtos malonumu. **Reporteris**

Kupiškenai ruošiasi gegužinei

Jau suėjo 18 metų, kaip buvo suorganizuota Kupiškėnų Kultūros Draugija Chicagoje. Per 18 metų Kupiškėnai iš širdies ir iš peties pasiaukodami dirbo labdaros darbu. Nors nariais draugija nėra gausi, bet jie yra darbštūs ir visi sutartinai dirba.

Jų darbštumą bus galima pastebėti draugijos būsimam išvažiavimui, kuris jau netoli, įvyks rugpjūčio 2 d. J. Liepos sode, prie Keane Ave., priešais Liet. Tautines Kapines. Vieta patogiai ir visiems jau gerai žinoma. Tik primenu kupiškėnams ir rėmėjams, kad įsidėmėtute dieną ir iš anksto sutvarkytute namų reikalus, kad tą dieną galėtute laisvai ir linksmai praleisti tu kupiškėnais. Mano šis pranešimas gal pasieks ir tuos kupiškėnus, kurie atostogauja, ir jie dieną anksčiau, užbaigę atostogas, atvyks į kupiškėnų pikniką. Kviečiame į talką visus Chicago ir kitų kolonijų lietuvius prie mūsų gegužinės pasisėkimo, o kupiškėnų darbšti komisija pasirengusi lauks jūsų ir atvykusius visus pavaišins. **P. B.**

Kas yra "PIRMYN" choras?

Chicago Lietuvių Choras "Pirmyn" buvo suorganizuotas 1909 metais. Jis yra seniausias lietuvių choras Amerikoje.

Pastaruosius 22 metus "Pirmyn" chorui vadovauja žymus muzikas ir biznierių Kazys Steponavičius, savininkas "Stephens Liquors". Be to, jis taip pat dar vadovauja dviem kita-taučių chorams.

"Pirmyn" yra vienintelis Amerikos lietuvių choras, koncertavęs Lietuvoje (1938 m.), kada Lietuva šventė savo 20 metų nepriklausomybę. Choras buvo globojamas Jaunlietuvių sąjungos.

1941 m. Chicagoland Music festivalyje "Pirmyn" laimi pirmąjį prizą, tapdamas geriausiu choru penkių valstybių ribose. Šis muzikos festivalis buvo surengtas "Chicago Tribune" dienraščiui.

"Pirmyn" yra vienintelis Amerikos lietuvių choras, stačias išitais operas ("Cavalleria Rusticana", 1937 m., "Carmen", 1940 m. ir 1941 m. Elisir D Amore). "Pirmyn" taipgi atliko ir daugelį lengvesnių operėčių ("Linksmoji Našlė", "Cukrinis Kareivis", "Kornevilio Varpai", "Meilės Daina").

"Pirmyn" yra koncertavęs eilėje Amerikos didmiesčių (New York, Detroit, Cleveland, St. Louis, Toronto).

"Pirmyn" choras dalyvavo su programa Chicago Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienoje. Tai buvo 1933 ir 1934 metais.

Daugumas "Pirmyn" choro narių yra muzikos studentai, nes tik "Pirmyn" suteikia progos pažinti ir išmokyti operas, pagerinti savo muzikinius užsimojimus. Iš "Pirmyn" choro iškilo eilė solistų — Chicago ir Metropolitan operos dainininkų, taip pat solistų, dainuojančių profesionalinėse operėčių kompanijose.

Kokios pakraipos yra "Pirmyn"?

"Pirmyn" visais galimais būdais stengiasi ugdyti Amerikos lietuvių dainos kultūrą ir todėl vengia politikos. Toleruodamas religinius ir politinius įsitikinimus, "Pirmyn" vis dėlto griežtai atsisako nuo raudonųjų, kurie yra ne tik Lietuvos, bet ir šio krašto priešai. Savo programomis "Pirmyn" per 45 metus išauklejo didelę čia gimusių Amerikos lietuvių patriotų grupę.

Remkite "Pirmyn" chorą!

Muzikos mėgėjai — dainininkai esate kviečiami įstoti į "Pirmyn" ir palaikyti tą brangią tradiciją, kurią jis jau tęsia 45 metus.

Dabartinis laikų choras rengiasi pastatyti "Cukrinį Kareivį", kurį atliks Toronto š. m. spalio 10 d. ir Chicagoje spalio 18 d. Po to, numatoma opera "Carmen".

Choro repeticijos įvyksta kas penktadienį 8 val. vakaro Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Street.

"PIRMYN" CHORAS

★ Korėjos mūšiai ir kiti svarbūs pasauliniai kariniai bei politiniai įvykiai dažnai parodomi televizijos aparate. Įsigiję gerą TV aparatą, galėsite savo namuose matyti tolimus pasaulio įvykius. Lieuvių įmonė "Daina", vedama inž. A. Semėno, 3130 S. Halsted St. Tel. DA — 6-6887, siūlo didelį TV pasirinkimą. (Skelb.)

★ Kuris geresnis? Ar Europos ar Amerikos laikrodis? Tikrai atsakymą sužinosite užėję į J. Karvelio prekybą, 3249 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. DA 6-1136. Yra didelis Europos "Cyma" ir Amerikos geriausių firmų laikrodžių pasirinkimas. (Skelb.)

NAUJIENOS buvo ir tebėra geriausias Amerikos lietuvių draugas

Ir biznierių linksminis "PIRMYN" choras?

Ateinantį sekmadienį, liepos mėn. 26 dieną Lietuvių Biznierių S-ga (American Lithuanian Business Ass'n.) ruošia savo tradicinę gegužinę — pikniką Spačio Darže, Willow Springs, Ill. Kaip teko nugarsti, gegužinė bus skanūs užkandžiai, geras baras su gausiais gėrimais ir šokėjams puikus orkestras.

Lietuvių Biznierių S-gos Valdybos dabar įeina: pirmininkas J. Spaitis, vicepir. P. Vilkelis, fin. sekr. J. Maliorius, sekretorius J. Yla ir išdinininkas A. Zalagėnas, Ch. Kal, Legal adviser.

Sąjungon įeina įvairiausių įmonių ir visokių sričių prekybininkai bei pramonininkai, kurie tačiau vieną kartą į metus stojis ir talkon ir bendromis jėgomis surengia gegužinę — pikniką. Žinoma, rengėjai labiausiai parvargs nuo visokių darbų ir rūpesčių, užtat svečiai ir prieteliai turės ne mažą malonumą.

A. M.

Palaidotas J. Stulgaitis

Liepos 14 d. po sunkios operacijos mirė Juozapas Stulgaitis. Buvo kilęs iš Šunsko par., nuo Marijampolės. Eilę metų išgyveno šiaurėje Chicago dalyje, 1701 N. Pulaski Rd. Iš amato buvo siuvėjas.

Laidotuvės buvo liepos 17 d. 10 val. rytą susirinko daug žmonių į laidotuvių įstaigą 3337 W. North Ave. palydėti velionies į Lietuvių Tautines Kapines. Prie išlydėsiant buvo pasakyta angliškai kalba apie velionies gyvenimą ir sudainuotas kūrinys, muzikai pritariant. Po apeigų J. Stulgaičio karstas buvo amžinai užvožtas.

Laidotuvių procesijai pasiekus kapines, pasigirdo liūdnas varpų gaudimas, pranešdamas, kad J. Stulgaitis atlydimas į ramybės ir mažino poilsio vietą.

Prie kapo sustojus daugybei palydovų, liūdnais veidais Chicago Liet. Draugijos grabnešiai atnešė karstą. Pasigirdo "Beautiful Island Somewhere". Laid. direktorius Ridikas pasakė kelis pritaikytus žodžius ir padėjo visiems už dalyvavimą laidotuvsė, o labiausiai Jonui ir Elzbietai Draugeliams už pasirūpinimą suruošti tokias gražias laidotuves savo mylimam draugui velioniui Stulgaičiui.

Velionis buvo draugiškas, gražiai sugyveno su visais. Išsikis po gražių gelių vaikais, sudėtais ant tavo kapo!

Po laidotuvių visi palydai buvo pakviesti vaišių į Draugelių namus. **O. Sudeikiene**

DĖMESIO!

Mrs. Barkauskienė, skambinuosi administracijon ir prašiusi patalpinti skelbimą, bet nepranešusi adreso arba telefono, prašoma dar kartą paskambinti į "Naujienas".

MYKOLAS RUDACK
Gyv. 1230 So. Albany Ave.
Mirė 1953 m. liepos mėn. 23 d., 12:05 val. ryto, sulaukęs 68 metų amžiaus.

Gimęs Lietuvoje, Utenos aps., Anykščių papap.
Amerikoje išgyveno 46 metus.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Petronėlė, pagal tėvus Dopolaitė; du sūnūs: John ir marti Bernice; Julius ir marti Ann; dvi dukterys: Hedwige Sidlo su vyru Lester; Albina Barista su vyru George; 4 anūkai; dvi švogerkos: Agnieška Varpnitskis su šeima ir Eva Kevilius su šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamųjų.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero.

Pirmadienį, liepos mėn. 27 diena 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į šv. Antano parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Mykolo Rudacko gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikintimą.

Nuliūde lieka: žmona, Sūnūs, Dukterys, Anūkai, švogerkos ir Gimines.

Laidotuvių direktorius Antanas Petkus. Tel. TO 3-2109

Lietuviškos nosys ir lietuviški patiekalai

Detroito "Džennik Polski" dažnai mėgsta prisiminti Lietuvos-Lenkijos unijos laikus ir pakalbėti apie tų laikų didybę. Neseniai jame buvo atspausdintas žurnalisto J. Maleszewskio straipsnis apie "sarmatų tipo" išsivystymą, kuriam esą daug įtakos turėjęs lietuviško kraujo įliejimas.

"Jeigu anksčiau lenkų veidai buvo žiaurūs ir kieti, rašo Maleszewski, tai apie XVII ir XVIII šimtmečius juose pastebima vis daugiau ir daugiau epikuriško lengvumo ir nerūpestingumo. Išryškėja tikslūs bruožai. Jų lūpos pasidarė gražios ir išsukantios, o nosys įgauna rytietiška pavidalą, kuris žinomas istorijoje "lenktos lenkiškos nosies" vardu. Tokių nosių daug pastebima ypač pas lietuvius. Lygiai tokią nosį turėjo karalius Jogaila, kurio išlikęs Vavely (Krokuvoje) paminklas tarsi geriausiai patvirtina. Tokią nosį turėjo ir karalius Jonas III-sis, kuris nors ir buvo kilęs iš gudų, bet savo gysslose turėjo tikro lietuviško kraujo".

Kitame numery F. Dangel, rašydamas apie lietuviškus patiekalus, pabrėžia, kad keliaudamas po pasaulį niekur nepajuto tokio valgių skonio, koks buvo Lietuvos dvaruose. Išvardindamas visokių rūšių kaldūnus, marcipanus, sūrius, dešras, grybus, medus ir prie visų jų pridėdamas būdvardį "lietuviški", jis pabrėžia, kad ne vien tik lenkai yra šį tą davę Lietuvai. Lietuviai, valdydami didelius plotus ir susidurdami su įvairiomis tautomis, turėję progos įgyti patirimo visose srityse, neišskiriant ir virtuvės. Ypatinai jie daug virtuvės paslapčių pasisavinę iš tėtorių ir jas patobulinę, gavo tokus nuostabių patiekalų, kaip "lietuviški kaldūnai" ir kt.

Jeigu kam teko keliauti po Lenkiją prieškariniais laikais, tai, iš tikrųjų, pastebėjo, kad geresniuose restoranuose visada valgių sąrašuose figūravęs didesnis ar mažesnis "lietuviškų patiekalų" skaičius.

Kriminalisto vizitinė kortelė

Plešikas, kuris apieškojo Mr. ir Mrs. B. Caruters namus Lower, Ill., ir terado tik \$6 pasivogti, išeidamas paliko raštelį, kuriame įrašė: "Aš grįšiu, jūs palaikite ir pamatysite. (Parašas) Kriminalistas".

SUSIRINKIMU IR PARENGIMU PRANEŠIMAI

Liet. Zagares Klubo pusmetinis susirinkimas įvyks sekm. liepos 26 d., 1 val. po pietų Vengliausko sveitainėje, 4500 So. Talman ave. Malonėkite visi nariai laiku atvykti. **J. Keturakis, rašt.**

VIKTORIJA BARIŠTIENE
Pagal tėvus KONČAITĖ
Gyv. 4438 S. Knox Ave.

Mirė 1953 m. liepos m. 22 d., 1:00 val. po pietų, sulaukusi pusę amžiaus.

Gimusi Lietuvoje, Telšiu aps., Telšiu parapijoje, Kontinių k. Amerikoje išgyveno 47 metus. Paliko nuliūdę: vyras Jonas, du sūnūs: Ignas su žmona Ona ir Jonas, Jr. su žmona Elena; dukterė Elena Pucci su vyru Robert; 12 anūku, trys seserys: Barbara Reimonienė su šeima, Mary Shytell su vyru Jokūbu ir šeima ir Elizabeth Cuzelis su vyru Leonu ir šeima, žentas Harry Custer ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė Garsaus Vardo Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave.

Šeštadienį, liepos 25 dieną, 8:45 val. ryto bus lydima iš koplyčios į St. Symphorosos parapijos bažnyčia, 62 ir S. Mason Ave., o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Viktorijos Barištienės gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikintimą.

Nuliūde lieka: Vyras, Sūnūs, Dukterė, Marčios, Zentas ir Seserys.

Laidotuvių direktorius John F. Eudeikis. Tel. YA 7-1741

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviems, Papuošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELININKAS
Gražiausias gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valnocoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveikliais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

LIUDESIO VALANDŲ
Sukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
Republic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rašime koplyčios adresą jūsų namų

A. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEmlock 4-2644 • TOWnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir BishoP 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas BishoP 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★ **TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE**

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ
2814 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
Virginia 7-6672 PULLman 5-1270

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1008

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-8572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL YArds 7-1188-1189

P. J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Pirkite pas prekes garsinančius biznierius Naudokitės jų patarnavimais

OPENINGS CHOICE SPOTS FOR BOWLING LEAGUES 1953-54 Season at both alleys LAWDALE BOWLING LANES 3816 West 26th St.—16 Alleys Bishop 7-2332 — Wm. Heyer, Mgr. PRIMA BOWLING LANES 2501 So. Kedzie Ave. Bishop 7-6776 — Air conditioned Private parking space — 12 Alleys SAM GUIDO, Mgr.

Under New Management Formerly Beacon Cleaners Now OLYMPIC CLEANERS Charles J. Vesely, Arthur V. Peeler 6729 Ogden Avenue 2209 So. Oak Park Ave. GUnderson 4-5300 GUnderson 4-6332

Cash and Carry Discount DELIVERY SERVICE EXPERTŲ TELEVIJOS

Apartmentų trokų 22 Aptarnautojai Aptarnaujame vakarais iki 9 v. v. Kaina ta pati ir dėl vakarinio darbo CHAS. BUTKUS, savininkas

SAUKITE: ONTARIO 2-5996 ONTARIO 2-7755 NATIONAL Radio & Television 214 SO. UTICA STREET WAUKESHA Garantuotas aptarnavimas

INDUSTRIAL BUILDING MAINTENANCE 813 WEST 35th STREET Tuck-pointing, Steam-cleaning, Brick work, Exterior painting, Window caulking, Fully insured. 24 hr. phone service. Free estimates. Phone: HAYmarket 1-1072 Virginia 7-4087—Yards 7-2641

TURINTIEJI GĖSO LEIDIMUS SUTAUPYKITE NUO \$50 IKI \$500 Turime įvairiausias rūšies krašte žinomas silydimo priemonės. Geso ir aliepaus furnais, boileriai ir pečiai. 25% nuolaida nuo kainaraščio. Apskaičiavimai veltui. Telefonuokite: PLAZA 2-4430 Holiday Heating Co. 1623 EAST 75th STREET

We Invite You to Visit AUSTIN'S NEWEST AND FINEST SANDWICH SHOP Serving 24 hours a day TASTY, TEMPTING SANDWICHES BREAKFASTS AND LUNCHES C & L GRILL & FOUNTAIN 5952 West North Ave. (East of Austin Blvd.)

NAUJO SAVININKO VEDAMAS C. C. J. Liquors and Tap 10510 EWING AVENUE Kepta Žuvis Penktadieniais Kepta Vištiena Šeštadieniais Karšta sriuba ir sumuštiniai visuomet. Namai C. C. J. 6 metų senumo Kentucky Straight Bourbon Degtinės. Atsivežkite savo draugus kartu, atvykite ir susipažinkite

MICHAEL'S CARPENTER AND GENERAL CONTRACTOR "We do good work at a fair price" • Attic Dormers and Apartments • Television Rooms • Apartments Divided • Porches Built, Repaired, Enclosed • Kitchens Modernized • Rooms Enlarged • Plumbing, Electrical, Plastering and Every Craft Under One Supervision. Call Now at Any Time Berkshire 7-4087 Cash or Terms

Your Rugs, Tacked Down Carpets and Upholstered Furniture DURA CLEANED IN YOUR OWN HOME Is like putting money in the bank. Dura Clean preserves and lengthens the life of your fabrics. NO SOAKING—NO SHRINKAGE NO ODOR

Phone: SHEFFIELD 6000 FOR FREE ESTIMATE Dura Clean-Martin Co. HAMMOND, IND.

CARL BORGARDT CARPENTER CONTRACTOR REMODELING — DORMERS Brick and Frame Additions Porches KITCHEN CABINETS, ARCHES, ATTICS, STAIRWAYS. WAterfall 8-7538 607 EAST 104th ST.

RAY'S STANDARD AUTO SERVICE PLOVIMAS • SIMONIZAVIMAS MOTORŲ SUTVARKYMAS Visiškas kelyje patarnavimas Pasiėmimas ir Pristatymas Sautike WESTERN SPRINGS 10504 800 West Hill Grove Ave. WESTERN SPRINGS, ILL. Atsineškite šį skelbimą ir gaukite mūsų specialią nuolaidą už motoro sutvarkymą (tune up)

ALT-LINE PRODUCTS Remodeling and Repairing Cabinets of All Kinds Formica Equipment Our Specialty. Furniture Made to Order PLAZA 2-5675 6943 STONY ISLAND AVE.

"PAPA" BOUCHE Invites You To Visit HIS BEAUTIFUL VILLA VENICE FEATURING 30 ARTISTS from the 4 corners of the world. Complete Dinners Starting at \$4.00 Served from 5:00 P.M. Unforgettable Cocktails at THE FLOWER GARDEN BAR No amusement tax before 9:30 p.m. Reservations—Phone: Wheeling 8 Route 21, Milwaukee Ave. at the Des Plaines River

FREE INTEREST FREE FINANCE CHARGES 1 FULL YEAR ONLY \$195 DOWN COMPL. MO. PAYMENT \$49.87 ON THE FOLLOWING CARS: '52 PLYMOUTH 2 DOOR '51 DODGE CLUB COUPE '51 DODGE CORONET '51 PLYMOUTH 4 DOOR CHECK THESE LOW DOWN PAYMENTS '50 DE SOTO 4-dr. \$148 down '50 CHEVROLET 4-dr. \$165 down '49 BUICK 4 dr. \$895 full price '48 PLYMOUTH C. C. \$483 full price '47 DODGE CONV. \$441 full price

RAY SCHUSTER Authorized Dodge Dealer ARCHER AT ASHLAND Open Evenings Till 9

Premjera Artimuose Vakaruose MUZIKOS ŽMOGUS Glinkos gyvenimo istorija Ruslano ir Liudmillos kūrėjas Pradžią penktadienį, LIEPOS 3 DIENA DABAR RODOMA C INEMA ANNE X 3210 W. Madison GAS HEAT

GROVE LIQUOR MART 98th & Cottage Grove Under new management of BILL ROCHE WE CARRY: A complete stock of domestic and imported beverages. WINES, LIQUORS AND BEER. VISIT OUR BAR Come in and get acquainted

TURKEY CREEK COUNTRY CLUB Classy 18 Hole Golf Course Ladies Day: Wed. & Thur. A. M. Food served at all times Mrs. Frances Mahoney — Ladies Pro Don Driemeyer — Men's Pro 65th and HARRISON GARY, INDIANA GARY 4-0407

FORD SHEET METAL CO. SERVING CHICAGO and SUBURBAN HOME OWNERS Gutters and Downspouts Repaired and Replaced Stainless Steel Liners for Chimneys FURNACE WORK and CONVERSION JOBS GAS CONVERSION SPECIALISTS INSTALLATION and SERVICE For FREE Estimates Phone: TAYLOR 9-7157 HAYMARKET 1-9185 1546 W. 21st Street

THE EVERGREENS DUNDEE, ILLINOIS arba telefonuokite Dundee 958

Vokietaitės patyrimai Lietuvoje

Šį pavasarį atšventusi savo 21 metines, grįžusi iš Lietuvos vokietaitė, savo atsiminimuose apie praleistus metus už geležinės uždangos, gražioje Lietuvoje pasakoja:

Karui baigiantis buvusi vaiku prieglaudėje Gumbinėje, nes jos tėvai karo metu žuvo. Iš ten ji pasukusi Lietuvos link ir po kokio laiko pasiekusi Kauną. Geri lietuviai ją kaip našlaitę priėmė ir, neilgai trukus ją rekomendavę vienai artistų šeimai, pas kurią ji gavusi pastovaus darbo vaikus prižiūrėti ir ši bei tą šeiminių padėti. Nuo 1947 metų iki pat grįžimo Vokietijon ji palikusi toje šeimoje. Naujieji šeiminkai abu dirbė teatre. Šeimoje buvę du maži berniukai. Tame pat name gyvenusi lietuvio gydytojo šeima. 1948 metais jos šeiminkai buvę perkelti į Vilnių, nes esą visa opera buvusi perkelta iš Kauno. Kaune palikusi tik drama. Vilniuje juos patalpinę trijų kambarių bute. Namų prievaizda, kuris turėjo prižiūrėti ir daugiau namų, buvęs lenkas.

Vokietaitės darbas buvęs namuose palaikyti švarą ir tvarką, vaikus prižiūrėti, su jais vaikštinėti ir reikiamus produktus šūpinti turguje arba maisto krautuvėse. Dirbusi be atlyginimo, tačiau esanti patenkinta, nes darbas buvęs lengvas, o už tai buvusi gerai maitinama, apdengiama, be to, gaudavusi ir dovanų iš savo šeiminkės. Palyginama Kauną ir Vilnių, sako, jog Kaune girdėti daugiau rusų kalba, tuo tarpu Vilniuje — lenkų. Ir vienu ir kitur esą labai daug rusų. Jų esą pilna visose įstaigose, prekybos namuose, nekaltant jau apie kariškius. Be rusų, nemaža yra ir žydų, ypač patalpinti prekybos namuose ir kontorose.

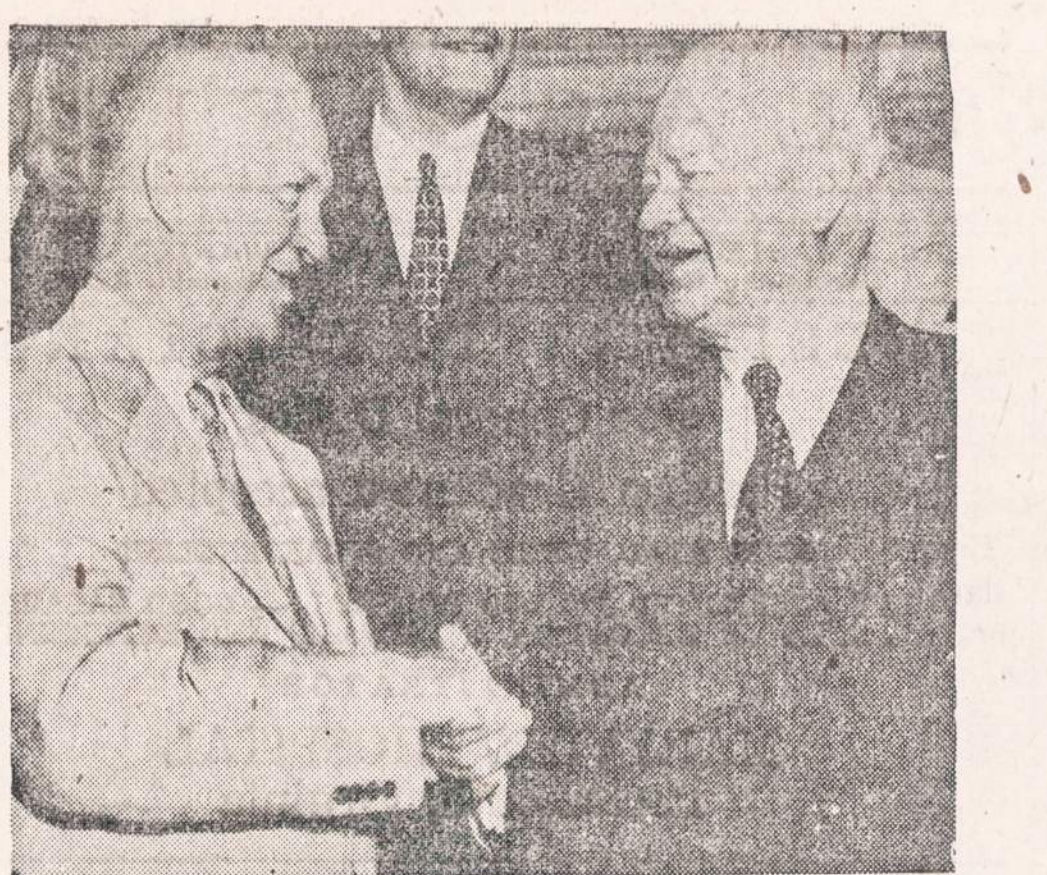
Prekyvietėse, kur ji dažnai šio, to rinktė eidavo, buvę galima gauti viskuo, bet kainos buvusios labai aukštos, retas tegalėdavęs tinkamai įsipirkti. Artistų šeimos virtuvėse buvusios geros, maisto pakankamai, tačiau, jos nuomone, jie negaudavę tokių aukštų atlygi-

Heating GAS HEAT BRYANT, WAYNE, ARMSTRONG, ETC. INSTALLED COMPLETE AS LOW AS \$150. STAINLESS STEEL CHIMNEY LINERS OVER 30 YEARS EXPERIENCE PHONE EVERGLADE 4-3200 (reverse charges) F. H. A. Plan as low as 30c per day BRUNWICK ELECTRIC & HEATING CO. 2412 W. Division St. Chicago, Ill. 22 Free Estimates

Graziausi Nakvynės Namai Parduoda savininkas Vieni gražiausių atskirų nakvynėi namų Siaurės Wisconsin. Pagrindinis namas turi 6 puikius miegamuosius su šiltu ir šaltu vandeniu prausyklooms, 2 pilnus vonios kambarius, 2 pusrūkes (showers) ir 1 valg. kambary. Gražiai įrengta virtuvė su pusrūkes kampe. Didelis dviejų aukštų rastų lubomis gyvenamas kambarys su židiniu. Atviri laiptai, vedą į kortavimą ar lošimų kambarį, su atviru balkonu ir gyv. kambarį. Labai švarus jauskus rūšys su spaudžiamo šilto oro krosnimi. Didelis komercinio tipo REACHIN vėsintuvas. Taip pat didelis saldytuvas — deep freeze. Trijų miegamųjų prižiūrėtojo namas. Dveju metų senumo svečių kambarys su nakvyne 8 asmenims. Be to, daug kitų pastatų, garažai, jaujos, tvartai ir t. t. Viskas labai gerai įrengta. Taip pat yra laiveliai, motorai, laiveliai viikiškas ir jeep'as su sniego plugu. Didelė skalbimo mašina, elektrinis piūklas ir viskas kas reikalinga. Veik vis įrenginiai nauji. Lengvai gali būti paversta kurortu; ideali sveikatai ar klubo stovyklai vieta. Ežeras priklauso tik dar vienam savininkui. Kaina: \$42,000. Mielai apdrosysime. Rašykite savininkui:

Partizanų veikla Lietuvoje jai esą yra žinoma. Nors ji nepažįstanti provincijos, tačiau girdėjusi, kad partizanų Lietuvos miškuose yra daug ir jie veikia puikiai. Partizanų dainų nemo-kanti, bet buvus pramokus keltą lietuviškų dainų vaikams, tačiau iki šiol jas pamiršusi.

— NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — Friday, July 24

Buvęs prezidentas Herbert Hoover (dešinėje) atsiviskelina su prezidentu Eisenhoweriu. Užkandis metu, kaip spėjama, buvo aptarti planai naujai komisijai sudaryti, kurios tikslas bus studijuoti valdžios įvairių departamentų reorganizavimo galimybes. Manoma, kad Hooveris bus pakviestas tai komisijai vadovauti

nimų, kaip tarnautojai rusų įstaigose ar patys rusai. Apie tai buvę galima spręsti pagal tai, kad pas juos daug ko trūkę: indų, baldų, būtiniausių namų apyvokos reikmenų ir net lovmos baltinių. Apie savo šeiminkų, kaip ir apie kitų tame name gyvenusių artistų privatinį gyvenimą, pasakotoja negalinti nieko pasakyti. Žinanti tik tiek, kad jos šeiminkai per dienas nebūdavę namuose, nes turėdavę daug darbų teatre. Pareidavę tik pietų metu ir poilsio ji namus. Laisvalaikius panaudodavę savo šeimai, nes labai mylėję savo vaikus. Niekas pas juos nesilankydavę, išskyrus vieną ponį, artimų šeiminkų šeimai, taip pat artistė. Šeiminkai niekur ir neišvykdavę. Retais atvejais tekdavę jiems kartais išvykti su teatru gastroliū. Nors šeiminkai puikiai kalbėjo rusiškai, tačiau namuose su vaikais ir su ja buvę visuomet kalbama lietuviškai. Vaikai mokėję ir po-terijų. Tėvai, dar Kaune gyvenant, j bažnyčioje vaikščiodavę. Per Kalėdas buvusi puošiamo eglutė, o Velykoms daždavo margučius. Pirma Velykų diena, teatru neišvykiant, šeiminkai būdavę namuose.

Teatre jai tekdavę labai dažnai būti, nes šeiminkė parūpindavusi bilečius. Mačiusi daug operų. Visi spektakliai buvo atliekami lietuvių kalba. Būdavę specialių spektaklių rusų kalba, rusams. Tačiau, nežūrint, kad ir lietuvių kalba buvo spektakliai, teatre visuomet būdavę labai daug rusų. Kinuose esanti buvusi ir Kaune ir Vilniuje su savo šeiminkė. Visi filmai statomi tik rusų kalba. Jie garsiniai. Ji prisimenanti vieną filmą, kuris buvęs vokiečių kalba. Kino teatrų esą nemaža ir Kaune ir Vilniuje.

Apie trėnėjimus konkrečiai negalinti nieko pasakyti, tačiau Kaune gyvendama apie tai esanti girdėjusi, nes ten, Kaune, apie tai buvę daug kalbama. Jai esą žinoma, kad didieji trėnėjimai daugumoje palietę provinciją mažesnius miestelius ir ypač kaimus. Trėnėjimų temomis apskritai buvę kalbama dažniausiai rudenį ir pavasarį. Vilniuje apie trėnėjimus girdėjusi daug rečiau. Tuos namus, kur ji su savo šeiminkais gyvenusi, trėnimai nepalietę, bet milicijos pareigūnai kiekvieną mėnesį darydavę tam tikras kontroles. Tikrindavę butus, palyginami namų knygos įrašus su dokumentais. Tikrindami butus, įkišdavo savo nosį net į didesnius buto baldus — spintas.

Pasakotoja prisimenanti vieną meno pasauliui priklausančių asmenį, savo laikų grįžusį iš vak. Nokietijos, karui pasibaigus. Partizanų veikla Lietuvoje jai esą yra žinoma. Nors ji nepažįstanti provincijos, tačiau girdėjusi, kad partizanų Lietuvos miškuose yra daug ir jie veikia puikiai. Partizanų dainų nemo-kanti, bet buvus pramokus keltą lietuviškų dainų vaikams, tačiau iki šiol jas pamiršusi.

— PLB Vok. "Informacijos"

Nušovė vaiką ir plėšiką McClinton, 57 m., savininkas namų 431 E. 42nd St., vieną 11 metų vaiką nušovė ir kitą sužeidė, kai jis pastebėjo juos leidžiantis laiptais žemyn iš šio namo. Clinton sakosi, jog naktį jis buvęs kaimynų pažadintas, kurie jį išpeję, kad 2 asmenys esą namo priėngę. Jis pasiėmęs ginklą ir išėjęs laukan apžiūrėti. Kai pamatęs juos bėgantį laiptais žemyn, ir iššovęs be išspėjimo, visai nepastebėdamas, kad tai tokių vaikų būta. Jis sako, jog keltą kartų jau čia būta vogimų. Policija šovėją sulaukė apklausinėjimui.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI DR. G. SERNER LIETUVIŠKI GYDYTOJAS 25 metų patyrimas Tel. Yards 7-1829 Pritaiko Akinius Krevias Akis Ištaisio. Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8 Trečiadieniais tik susitarus. Šeštadieniais nuo 10 iki 2 v. popiet

Dr. Kazimieras MICHEL Optometristas - Orthoptistas Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo krevias akis be operacijos. Įveda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metų. Kalba lietuviškai. 4654 SO. ASHLAND AVENUE Telefonas: Yards 7-6616 Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro Geras patarnavimas

Dr. Ant. Rudokas, O. D. tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. Telefonas: Yards 7-7381 Prima: Vakaris nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmd. pagal susitarimą. 4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 Serėdomis ir nedidelėmis uždaryta Subatomis nuo 1—3. Rez. 3241 WEST 66th PLACE Phone: Republic 7-7868 Ofiso Tel.: Virginia 7-0036 Rezidencijos BEverly 8-2444 DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso valandos: Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadieniais pagal sutartį. DR. STRIKOL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 So. Ashland Avenue Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser. Subot. ir Nedėl. tik susitarus. Ofiso Telefonas: Yards 7-4787 Namų Telefonas PROspect 6-1930 Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, Saukite Midway 3-0001 DR. C. Z. VEZELIS DANTISTAS 4645 SO. ASHLAND AVE. arti 47th Street Telefonas Yards 7-2246 Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro. Seredoj pagal sutartį. DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2951 WEST 63rd STREET (netoli Sacramento Ave.) Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak. Trečiad. ir sekmd. pagal susitarimą. Telefonas HEMlock 4-7899 Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI DR. JUZE AGLINSKAS GYDYTOJA IR CHIRURGE Vaikų ir Moterų Ligos 5159 SO. DAMEN AVENUE Medicine and Surgery Building Valandos: Firm. ir treč. 10-4, Antr. ir penkt. 10-1 ir 6-9, Šeštad. 10-12. Ofiso: PR 6-7800; namų TR 4-1765 Ofiso ir buto telefonas: YARDS 7-3526 Neatsiliepus VI 7-4155 DR. G. J. BYLATTIS Nervų, vaikų, vidaus ligos 4038 SO. ARCHER AVE. Valandos: trečiad. nuo 6:30 iki 9:00. Šeštadieniais nuo 2 iki 6:00 P. M. DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET CHICAGO, ILL. Telefonai: Ofisas HEMlock 4-5849 Rezidencija HEMlock 4-2324 OFISO VALANDOS: Firmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tik susitarus. Tel. ofiso VI 7-0600. rez. VI 7-7303 DR. BR. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4055 ARCHER AVENUE Kampas Archer ir California Ave. VAL.: 2-4 p. p. ir 6-9 vakare, išskyrus sekmdienius. DR. R. GELŽAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2705 WEST NORTH AVE. Ofiso Nr. 9 (arti California Ave.; įėjimas šalia Crystal kino teatro) Val.: pirm. ir ketv. nuo 7 iki 9 val. vakaro. Kitu laiku pagal susitarimą. Tel.: AR 6-4720; namų TA 9-9331 Ofiso telefonai: Yards 7-1166 Rez. telefonai: DANube 6-1126 DR. J. GUDAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 W. 35th Street Kampas Halsted ir 85-tos gatvės. Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų Ofiso Telefonai: Buto Filmore 3-2007 COLUMBUS 1-6190 DR. K. JABLONSKIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 154 N. Broadway, Melrose Park, Ill. Valandos: 6:30-9:00 val. vak. išskyrus sekmd. DR. A. JENKINS PHYSICIAN AND SURGEON (Lietuviš Gydotojas) 2500 WEST 63rd STREET Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vakaro. Trečiad. ir šeštad. uždaryta. Ofiso Tel.: PROspect 6-3838 Rezid. Tel.: REPUBLIC 7-9199 GROvehill 6-1595 Dr. Aldona A. Juska Akių ligų specialistė ir pritaiko akinius. Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius. 2422 W. MARQUETTE RD. Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626 DR. JOSEPH W. KADZEWICK (LIETUVIŠ) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Priėmimo valandos tik susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius. MANOR MEDICAL ARTS BLDG. 6400 South Kedzie Ave. Dr. Raymond Kastys GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Drauge su DR. MACE GAZDA MEDICAL & SURGERY BLDG. 5159 So. Damen Avenue Tel. PROspect 6-7800 Priėmimo val.: Pirm., treč., ketv. penkt. — 10-11 v. p. p. Pirm., ketv. 4-7 v. v. Treč., penkt. 6-9 v. v. Šeštadieniais pagal susitarimą.

C. L. D. D. Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1361 DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1336 SO. 49th COURT, CICERO Uždaryta nuo liepos 19 iki rugp. 2 d. Esant skubiam reikalui kreiptis pas Dr. Ant. Lipski, 4206 W. 26th St., tel. Lawdale 1-4316.

DR. A. Valis - Labokas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Spec. Moterų Ligos 3267 SO. HALSTED ST. Telefonas DANube 6-1125 Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Šeštadieniais 1-4 val. popiet. Tel.: Ofiso, ir buto OLYmpic 2-4159 DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1435 S. 49th Ct., Cicero, Ill. Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak. Šeštadieniais, 12—2 val. ir 3—5 v. v. Butas 1604 S. 49th Ave., Cicero, Ill. Ofiso telefonas: LAyette 3-3210 Jei neatsiliepia saukit KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGE 4146 So. Archer Avenue Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30 Daily afternoons Vakaris: pirm., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus. Telefonai: ofiso GROvehill 6-5399 rezid. PROspect 6-4732 DR. A. MACIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2423 WEST 63rd STREET (kampas 63rd ir Artesian) Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien. Trečiadieniais uždaryta Šeštadieniais iki Labor Day uždaryta

DR. EDWARD B. MURAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS OFISAS: 2750 WEST 71st STREET (prie California Ave.) Valandos pagal susitarimą. Ofiso telefonai: GROvehill 6-1321 Jei neatsiliepia Vincennes 6-3900 DR. CONSTANCE O'BRIEN PHYSICIAN AND SURGEON 2408 WEST 63rd STREET Tel.: HEMlock 4-5524 Hours by appointment only. Rez. tel.: CHESAPEAKE 3-4189 Ofiso: WENTworth 6-2422

DR. S. PAULIAUSKIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6656 So. Halsted Street Ligonių priima kasdien nuo 1-4 ir 7-9 val. vakaro. Šeštadienį 1-4 val. Kitu laiku pagal susitarimą. Dr. Fl. Tallat-Kelpša GYDYTOJA IR CHIRURGE Spec. chirurginės ligos Dr. E. Tallat-Kelpša GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 5002 WEST 16th STREET Val.: kasdien 2—3 p. p. Šeštadienį 10—12 ir 2—4 p. p. Ofiso telefonai: TWwhall 3-9599; namų ROCKwell 2-2387. Jei neatsiliepia, tai CENTral 6-2294. Telefonai: ofiso CLIFFside 4-0253 Rezidencijos Yards 7-6388

DR. A. Z. ŠAULYS GYDYTOJA IR CHIRURGE 4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211) Pirm. Antr. Ketv. ir Penkt. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p. DR. V. P. TUMASONIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Spec. chirurginės ligos Ofiso telefonai: HEMlock 4-2125 6255 SO. WESTERN AVENUE Rezid. telefonai: PROspect 6-8484 Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p. Neturi valandų trečiad. ir sekmd

Ofiso ir rezid. telefonai: Yards 7-3526 Neatsiliepus, skambinti YARDS 7-4140 DR. JONAS VALAITIS GYDYTOJA IR CHIRURGAS 4038 SO. ARCHER AVENUE Valandos: Kasdien nuo 6:30 iki 8:30. Šeštadieniais nuo 4 iki 6. Tel.: ofiso PROspect 6-9400 Rezidencijos: HEMlock 4-3851 Dr. Ona Vaskevičius (VASKEVICIUTE) GYDYTOJA — CHIRURGE 6560 S. WESTERN AVE. Val.: kasdien nuo 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak.; šeštad. 1-4 po pietų; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus. Tel. ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 WEST 31st STREET (kampas Halsted ir 31-os gatvių) Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų. Sekmdieniais uždaryta. Tel. ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742 DR. CHARLES SEGAL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4740 SO. ASHLAND AVE. (2-ras aukštas) Ofiso telefonai: Yards 7-0554 Jei neatsiliepia saukite: Rez. telefonai: Midway 3-2880 OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

NUOSPAUDOS NAUJA X-IT MOSTIS TEIKIA GREITA PAGALBA Ūmai pašalina kietas nuospaudas ir padu sukietėjimus. Tik 75c. konktė jūsu veistinėje arba prisiųskite \$1.00 iki STAR PHARMACAL CO., 957 No. Ashland Ave. CHICAGO 22, ILL. Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Geriau skraidykime lėktuvais

Sako, jog ištisas valandas tenka sugausti, kol is miesto isvažiuoji automobiliu ar tramvajumi. Bet jus galite net 31 mylia is miesto nuvykti per 20 minučių, jei jus turite... lėktuvą.

Ph. D. Armour Jr. pademonstravo, kaip jis kasdien gali važinėti iš savo rezidencijos Lake Forest į Chicagos vidurmiestį, Merchandise Mart. Jis skrido helikopteriū, kuris kainuoja \$36,000. Armour yra helikopteriu kompanijos agentas.

Manoma, kad netrukus ir ore ne taip saugiai pasidarys kelias, nes galės prasidėti ir kelevinis susisiekimas helikopteriais.

Daugiau pirkto bonų

Iki birželio mėnesio 1953 metais Cook apskrity gyventojai nupirko E ir H serijos JAV tautinio bonų už \$17,023,359, t. y. 14.9% daugiau negu tuo pat metu pernai.

Visoje Illinojaus valstybėje šių bonų per pirmąjį 1953 metų pusmetį nupirka \$27,879,270, arba 51.9% visos šių metų kvotos.

Remia Kennelly

Naujai išrinktas Cook apskritys demokratų partijos pirmininkas Daley pareiškė, jog jis remia mero Kennelly kandidatūrą trečiam terminui, jei tik Kennelly norėsias perrenkamas. Kennelly dirbęs sąžiningai visuomenės labui, nors kartais neteisėtingai esąs kitų kritikuojuamas. Šiaip Daley esąs už laisvą kandidatų pasirinkimą pirmiuiose balsavimuose.

Pagavo kalėjimo lankytoją su ginklu

Mrs. Montgomery ir Mr. McNutt buvo areštuoti apskrity kalėjime, kai buvo pastebėta, kad ji atėjo kalinių lankyti nešdami ginklą.

Kad Mrs. Montgomery turi ginklą, buvo pastebėta vad. "elektrinės akies" prietaisu. Ji teisinasi nuo pėščių apsiginti nešiojantis revolverį, bet nemanius čia kuriam kaliniui perduoti ginklo.

Atleido tiketu išrašytoją

K. E. Parker, kurio namuose buvo rasta 271 tiketas, išrašytas už esimo taisyklių pažeidimą, buvo atleistas iš municipalinio teismo tarptinko pareigų. Eismo taisyklių pažeidimo direktorius Legner išakė ištirti, ar tie tiketai nebuvo išrašyti imant kyšius.

Didžioji spauda paminėjo

Dariaus Girėno 20 metų mirties sukaturgū minėjimas liepos 19 d. Chicagos Marquette Parke buvo visų didžiųjų vietos angliškųjų laikraščių aprašytas. Vieni įsidėjo palyginti netrumpus aprašymus, ypač pažymėdami Indianos gubernatoriaus kalbą ir kalbėtojų pasakytus žodžius apie Lietuvos išlaisvinimą, kiti bent kelis minėjimo vaizdus. Taip pat ir prieš minėjimą tie laikraščiai rašė apie ruošiamas sukaktuves.

Pragyvenimo pabrangimas

Chicagoje pragyvenimas mėnesio tarpe nuo gegužės 15 d. iki birželio 15 d. rekordiskai pabrango 0.6%. Bendrai krašte šiame periode maisto, buto ir gydymo išlaidos yra pakilusios iki 114.5% palyginus su 1947—49 m. kainomis.

UNITED PRESS-NAUJENU Radiophoto. Metodistų vyskupas G. Bromley Oxnam daro pareiškima Neamerikoninės veiklos komiteto posėdy. Pasak jo, komitetas naudoja apklaušinėjimams tokius metodus, kurie yra naudingi komunistams.

Iš SLA 134 moterų kuopos veiklos

Liepos mėnesį suvedus buvusio "Subatos vakarėlio" apyskaitas, pasirodo, kad moraliai ir medžiagiškai minėta gegužinė birželio 27 d. Liepos sode puikiai pavyko.

Širdinga padėka

Laikraščiams "Naujienuoms", "Sandarai", "Tėvynei", radijo valandų vedėjoms gerb. poniams L. Vanagaitei ir S. Barcus už "Subatos vakarėlio" garsinimą širdingai dėkojame.

Visiems mieliesiems svečiams, viešioms, Suvalkiečių chorui, visoms atsilankiusioms narėms ir nuosirdžiai dirbusioms, linksmą svečių nuotaiką palaikiusioms ir bendrai už visų nuosirdžiai paramą — visiems ir visoms širdingiausiai dėkojame.

Rengiama rudeninė gegužinė

Sekmadienį, rugsėjo 13 d., Liepos sode rengiama rudeninė gegužinė, kurioje taip pat dalyvaus Suvalkiečių choras, B. Paivio orkestras ir bus kitų įvairių. Iš anksto visus kviečiame dalyvauti.

Seragūčios kuopos narės

Apgaileta, kad šiuo laikotarpiu sunkiai serga šios kuopos narės: Ona Bruzgulienė, Delia Mankienė ir Dr. Matilda White. Visos ligoninės yra apdovanotos gėlėmis ir narių lankomos. Reikiame visoms nuosirdžiai gilia užuojautą, linkėdamos greito visiško pasveikimo, sustiprėjimo.

SLA 134 Moterų Kuopa

GEGUŽINĖ PUKIAI PAVYKO

Graži saulėta birž. 27 dieną ir rengėjų nuosirdžios pastangos iš arti ir toli daug malonių svečių sutarėti į Liepos sodą.

B. Paivio orkestrui pradėjus groti, visi šoko, linksminosi ir vaišinosi protarpiais kuopos dainininkėms pateikiant gražių dainelių. Pradėjus rinktis Suvalkiečių Dr-jos chorui, kad dažniau skambėjo dainos ir linksmas juokas. Tad nenuostabu, kad išvykos linksmumu susivaidėjo net patsai dievaitis Perkūnas ir, nors ir nekviestas, panaoro atvykti su sava programa "ratatai-ratatai, trata-trata" ir t. t., akompanuojant smarkiams žaibams ir lietuvi. Buvo įspūdingas momentas, kai Suvalkiečių choras, Perkūnui dievaičiui neužsileidamas, griausmingai sutartinai užtraukė "Subatos vakarėlių, balnoju jūdberėlių".

Pagaliau, Perkūnui nutulus, Suvalkiečių choras puikiai gražiomis dainomis atliko programą, sužavėdamas klausytojus, kurie gausiomis katutėmis dėkodami, vis prašė daugiau ir daugiau dainelių. Ir džiugu pastebėti Suvalkiečių choro nešykštumą, į prašymą atsiliępiant teigiamai, kas davė progos daugeliui svečių su choru drauge dainuoti ir linksminintis, kol užsibaigė "Subatos vakarėlis".

Neabejotina, kad dalyvavusieji šioje gegužinėje gražių ir

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

RESIDENT PHYSICIANS

For General Duties. Foreign Graduates accepted. MUST READ, WRITE AND SPEAK ENGLISH. FULLY ACCREDITED 160 BED HOSPITAL — GOOD SALARIES. WRITE DETAILS OF EDUCATION, INTERNSHIP AND EXPERIENCE TO: ADMINISTRATOR. MARYVIEW HOSPITAL, Portsmouth, Virginia.

REIKIA REGISTRUOTŲ SLAUGIŲ

500 lovų pilnai įrengtai ligoninei. Rezidenciniame Montreal rajone. Pigus pragyvenimas ir geros darbo sąlygos. Žinojamas prancūzų kalbos reikalingas. Kreiptis tik laišku į: SUPERINTENDENT.

NOTRE-DAME DE LA MERCI

667 Gouin Blvd. W. Zone, 12 Montreal, (Quebec) Canada

YOUNG MEN

Are you interested in a secure job with an excellent future? Well established firm has unusually attractive position for mechanically inclined young man as FOREMAN TRAINEE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui. VISISKAI modernizuota mūrinė cottage 5 kambariai 1 me aukšte, 3 dideli kambariai pastogėje. Centralinė šiluma visam name. Ekstra didelis garažas ant dviejų skylių. Susitarimui pamatyti šaukite: SHULMISTRAS AND CO. 4004 S. Archer Av. LA 3-6300

PARDUODAMAS 4 butų medis namas.

1317 So. 49th Court, Cicero. Townhall 3-8524

CICERO — 1 metų senumo 6 kambarių mūrinis.

3 miegamieji, aliejaus šiluma. Kombinacija žieminių langų ir sietelių. Tuoj galima užimti. \$18,000. 3805 South-58th Ave.

MAYWOODE Savininkas parduoda gerai pastatytą, cemento bloką, 7 kambarių namą.

4 miegamieji, didelė kabinetinė virtuvė, gazo šiluma. 1 blokas į pietus nuo Madison, arti mokyklų, zonos. Aptvertas, turis pavėsio kiemas. Tuoj galima užimti. \$14,700.00. Geras susijekimas su Chicago. Tel. Fillmore 3-1782.

ARTI 43 ir Artesian Ave. parduodamas 2 butų po 5 kamb. medis namas.

1 am aukšte automatinis karštu vandens šildymas. Beismontas ir pastogė. Automatinis vandens šildymas vonioms. Kaina \$14,500. Telef.: LAfayette 3-8979

MARQUETTE PARKE

4 ir 5 kambariai. Naujas, modernus namas, paruoštas kraustyti. Mainys ant loto ar mažo namo.

MARQUETTE Parke parduodamas 5 kambarių mūrinis Georgian namas.

Priežastis pardavimo — šeimininkė apleidžia Chicago. 7139 South Maplewood Ave.

SAVININKAS parduoda 3 aukštų kampinginį mūrinį namą.

Yra 5 butai: 3 po 5 kambarius ir du po 4 kambarius. Taip pat tavernos biznesas. 3201 South Lithuania ave. Savininkas ant rama aukšte iš kiemo. Kreiptis galima visą laiką.

PARDUODAMAS 6 kamb. Georgian namas.

Cabinet virtuvė. 1 1/2 yplėtelė dengtos vonios. 2 auto garažas. Galima išrengti kambarius viršuje. 4550 S. Kedvale St., nuo 6 val. vak.

GERAS PIRKINYS

Ant 55 Blvd. netoli Western Ave., 2 butų mūrinis namas. 7 ir 6 kambariai. Centralinė šiluma, nuomos ir mėnesi virš \$200.00. Kaina \$18,500.00. Įmokėti \$3,000.00. Skambinkite po 5 val. vakarais. LAfayette 3-1163.

FARMS FOR SALE

OKėtai Pardavimui \$2,000 ĮMOKĖTI 15 akrų ferma su namais. Apžiūrėjimui šeštadienį ir sekmadienį. Geras pirkinys — nepraleiskite progos. 1 mylia nuo Lemont, 18 mylių nuo Chicagos. Netoli ant 123 St. ir Archer Ave. Netoli Liet. Senelių Prieglaudos. Šaukite: Songaila, LA 3-3500. 4106 So. Francisco Ave.

WASHMACHINES & VAC SERVICE

SKALBIMO MAŠINOS — VALYTUVAI HOUSEHOLDERS, ATTENTION! We repair washers, wringers, vacuum cleaners. Same day service. One full year guarantee. FREE ESTIMATES. We pick up and deliver. Call: YARDS 7-2050

Floridos saulėje dienas galima leisti be darbo, bet nuobodū NAUJONIENI. Patyrę vasarotojai išvažiuodami į pietus liegia turistinėms ir NAUJONIENAS

linksmų įspūdžių ilgai nepamirš, ir lauks daugiau SLA 134 moterų kuopos panašių parengimų. Svečias P. P.

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų

Attractive Positions For REGISTERED NURSES

For O.B. Dept. Medicine, Surgery and Operating Room '1 — X-Ray — Technician — 1

Applicants must be graduates of recognized and accredited schools. Good working conditions. Pleasant associates. Healthful climate in Northern Michigan. Write details of education & experience To ADMINISTRATOR

COMMUNITY MEMORIAL HOSPITAL

Cheboygan, Michigan

MARTINSVILLE GENERAL HOSPITAL

Martinsville, Virginia

has attractive opportunities for REGISTERED NURSES

Floor Supervisors, General Duty Nurses Excellent Working Conditions. Pleasant associates. Nurses Quarters. Full Maintenance

Applicants must be graduates of accredited schools of nursing and eligible for license in Virginia. Write, phone or wire: S. L. PANNEL R. N. DIRECTOR OF NURSES

MARTINSVILLE GENERAL HOSPITAL

MARTINSVILLE, VIRGINIA

Franklin Memorial Hospital (Franklin County)

Rocky Mount, Virginia

has vacancies in its modern and expanding plant for REGISTERED GRADUATE NURSES

Good working conditions Pleasant associates. Excellent salaries. Write full details of education and experience to William H. Flanagan, Administrator

FRANKLIN MEMORIAL HOSPITAL

Rocky Mount, Virginia

OWATTONA CITY HOSPITAL,

Owattona, Minnesota

has attractive openings for 2 — Registered Nurses — Pleasant climate. Good working conditions. Congenial associates

Good pay. One Meal a day Applicants must be graduates of accredited schools of nursing and eligible for license in Minnesota. Write full details of education and experience to administrator,

OWATTONA CITY HOSPITAL

Owattona, Minnesota

PSYCHIATRIC NURSES PSYCHIATRIC AIDES

Qualified personnel for seventh day Adventist Mental Hospital needed immediately

Good working conditions Pleasant Associates Good pay Write details of education and experience

ADMINISTRATOR PLEASANT GROVE HOSPITAL

ANCHORAGE, KENTUCKY

PATYTORJŲ SIUVĖJŲ, OPERUOTOJŲ POWER MACHINES

Geras mokėtis, puikios darbo sąlygos ir transportacija. Galima dirbti viršlai. Apmokamos atostogos, šventės, pagalba ligoje.

HOWARD PARLOR FURNITURE CO.

2315—39 OGDEN AVE.

MOTERIS PRE DARŽOVIŲ

8 v. ryto iki 4:30 popiet Uniformos duodamos. Pastovus darbas.

PRESBYTERIAN HOSPITAL

1735 WEST CONGRESS

REIKIA moteriškus, kurių lengvąs gerančius moters namuose. Lengvas darbas, paprastas virimas. Geras mokėtis ir geri namai. 3537—5th Ave.

Van Buren 6-0840 arba Columbus 1-5519

LIEUVIŲ Restoranui reikalinga padavėja.

Mergina ar moteris, 18—35 metų amžiaus. Patyrimas nebūtinas. 3236 South Halsted St.

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų

ARE YOU LOOKING FOR GOOD WAGES AND SECURITY?

The Telephone Company has openings now for 5 days a week APPLY NOW!

If not a citizen, please bring First Papers and Alien Registration card

ILLINOIS BELL TELEPHONE CO.

See MISS ALLAN EMPLOYMENT OFFICE WOMEN

309 W. Washington St. First Floor

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai LINOLEUM

Kamb. 12-15 uždegiamas už \$19.95. PLASTIKOS sienai tilde—Maudynė 4x7, 4 pėdų aukščio, įdedam už \$77. MAUDYNĖS ĮRENGIMAI, 3 GALVALY, įdedame tikėtai už \$229.

BRABEC, HE 4-3200 Veltui apskaičiavimas.

PAINTERS AND DECORATORS

Maliavotojai ir Popieriuotojai

MALIAVOJAME, POPIERIUOJAME

Geras darbas, pigi kaina. Telefonuokite vakarais po 6 val. Stanley, Livingston 8-4650.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

GROSERNE ir Meat Market, daranti \$1,600 i savaitę apyvartos. Didelė moderniška, self-service krautuve. Valandos 9-6, sekmadieniais uždaryta. Pasiaukosime Ateikite ir pamatykite. Skambinti CALUMET 5-7824.

PILNAI ĮRENGTA batų taisymo dirbtuvė parduotuvė. 5019 West 16th St. Cicero. Šilvūni savo kaina. Šaukti Raymond L. Eisin prieš 5 val. vak. Townhall 3-8132.

RESTORANAS parduavimui labai gerose vietose. 4915 West 14th St., Cicero. Šaukti Townhall 3-8132 prieš 5 val. vak. Raymond L. Eisin.

KOMBINACIJA: likeriu krautuve ir taverna. Ant gaivaus trijų kryžių kampo. Turį parduoti dėl ligos. Geras biznis. Lenkų apylinkė. BRUNSWICK 8-4524.

PIETINĖJE DALYJE TAVERNA ir užkandžių įstaiga parduodama. Taverna įsteigta 25 metų. Kampa vieta; 5 gyvenimui kambariai užpakalyje. Ilgam laikui lysas. Fabrikų rajone. Nesveikata verčia parduoti. GR 6-2230.

PARDUODAMA taverna. Daromas geras biznis. Taip pat priimsiu pusininką, vyrą ar moterį. 6502 Wentworth Ave.

PARDUODAMA Rooming House. Priežastis pardavimo — liga. Šaukite DE 7-6588.

TAVERNA su sale, piknikams vieta. 12 akru ir du namai parduovimui arba keis i 4 butu namą ar biznį. Rašyti: Box 3469, "Naujienuos", 1739 South Halsted St. Chicago 8, Ill.

TAVERNA—rooming house—namas, pilnai įrengta. Automatinis alyva šildymas. Puikus biznis ir pajamos. Namas 35-tos ir So. Halsted St. aptv. linkėje. Prieinama. Virginia 7-9079.

GELEZINU DAIGTU, MALIAVU IR NAMAM REIKMENŲ KRAUTUVE.

Gera miesto šiaurės vakarų gatyje. Dabartinis savininkas 25 metai. Tinkama partneriams. Didelis kiekis švarių prekių. \$60,000 per metus pardavimui. Telefonuoti savininkui AL 2-9104

RESTORANAS ir 2 aukštų namas. 7 kambariai viršuje. Dvieju automobiliu garažas ir rūšys. Visą tuoj galima užimti. Prieinama. Apleidžiamame miestui. 2128 S. Halsted St.

DEL LIGOS labai prieinama kaina greitam pardavimui maisto krautuve. Su namu ar be namo. 6 kambariai gyvenimui. Virginia 7-4353.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

VELTUI APSKAIČIAVIMAS Namų, butų remontavimas, kanalizacijos, vandentiekio, cemento ir kitokie darbai

Skambinti: HEMLOCK 4-9211 po 5 val. vakaro

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYJE

Atnaujina pasenusį namą, pripildo liečias išplautus plytų tarpus. Taiso kaminius ir apie langų rėmus. Daugele metų patyrimas darbe. Reikalui esant, lreipkitės į lie. avi. J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave. GRovehill 6-4177

Atliekame įvairius namų ir verandų REMONTO DARBUS

Irengiame rūšiuose ir pastogėse butus bei kambarius. Taip pat atliekame visus karpenorio darbus, statant naujus namus. Šaukite: OAKLAND 4-6730 arba CALUMET 5-8863 po 5 val. vakare.

AUTOMOBILES—TRUCKS Automobiliai — Sunkvežimiai

A & C

MOTOR SALES

816-20 W. 35th STREET

VARTOTŲ KARŲ

1936 iki 1953 metų \$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausiu dyleriai

Pas Dodge dealerį turiu \$350. — užstatu bet kokio tipo naujam Dodge automobiliui. Dėl šeimyninių sunkumų ji paliešiu už \$50. — arba ji perleisiu i vartoto automobilį primokėdamas skirtuma. Telefonuokite HUDSON 8-3026

Seni ir nauji biznieriui sako. Irad NAUJONIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų

Neskaitytės "Naujienu" — lūdesi visa diena.

8-NAUJONIENOS, CHICAGO 8, ILL. — Friday, July 24